

uda obč. konf. SZDL Ormož

Republiška konferenca naj razpravlja o manj razvitih območjih

nerazvita področja v Afriki in na našem južnem delu. Če jim bomo dali pomoč, bodo se razvijala. Vrsto je dajemo v sklade za nevarna področja, ko da je pri življenju vseh ljudi le eno dobro. Mogoče se bo začudili, da imamo tudi nas nerazvite pokrajine, ki dolgo čakale na uresničitev parol, na primer te: »Za vsakega enak kos kruha...« Naj pa ne morejo več korak v razvoju z drugimi

organizacij, poslanci..., zakaj niso pravočasno opozorili, da Slovenija nista le Ljubljana, Maribor in drugi razvijajoči se centri. Zakaj so pustili neraz. predele v lenarški, ormoški, ptujski, slovenjebistriški... občini tako dolgo čakati? Pomagati območjem, ki smo jih pustili ob strani, bo sedaj mnogo težje. To je bilo videti tudi na nedavnem razgovoru Janeza Vipotnika, predsednika RK SZDL v Ormožu s tamkajšnjimi pred-

OK SZDL Ormož je medtem, ko je seznanil navzoče z družbeno ekonomskim stanjem v občini dejal, da zadnja leta ni zaslediti bistvenega napredka. Na mnoga vprašanja ne najdejo odgovora, niti za tiste, ki vprašujejo, ali naj gredo s transparenti na cesto in tako zahtevajo boljši položaj. Sprejeli so njegov predlog, po katerem naj republiška konferenca postavi na dnevni red problematiko nerazvitih v Sloveniji. Sodelujejo naj vse občine. Predvsem pa je poudaril, da je nujno začeti načrtno reševanje kmetijstva, predvsem zasebnega. V Ormožu bodo ustanovili kmetijske sekcije. Zasebni kmetovalci so tam družbenopolitično najbolj aktivni. Socialistično zvezo imajo za svojo organizacijo. Menijo, da bodo z njeno pomočjo rešili najbistvenejše probleme. Če ne bomo delali s kmetovalci, bomo izgubili vpliv med prebivalci, je med drugim dejal V. Ožbolt. Govoril je še o problematiki zaposlovanja, šolstva...

Matija Ratek, direktor ormoškega kombinata, je opisal razvoj in stanje družbenega in zasebnega kmetijstva in zadnjih letih. Zaradi nestabilnih cen kmetijskih proizvodov je težko usmerjati proizvodnjo. Neprimerno povišane cene reprodukcijskega materiala pobira plodove večje produktivnosti, onemogoča akumulacijo in možnost razširjene reprodukcije...

Franc Borko, republiški poslanec je med drugim dejal, da kmetijstvo naj ne bo le vreča, iz katere jemljejo vsi in dajejo tja, kjer je pač trenutno potrebno. Namesto kmetijskih pridelkov uvažajmo kmetijske stroje, ki jih pri nas ne izdelujemo, in ki bi jih lahko kmetovalci uporabili. Kmečki mladini je treba izenačiti pogoje življenja in jo zadržati na kmetijah, kjer je potrebna.

Silvo Bedrač, analitik pri OK SZDL in ZK Ormož je naštel mnoge nepravilnosti v šolstvu.

Drago Zabavnik, sekretar OK SZDL: Že pred leti je bilo jasno, da bo nastopila sedanja situacija v kmetijstvu, kar bi dalo ormoškemu razvoju poglavitni pečat.

Pomoč železničarjem

Akcija železničarjev, s katero so planirali zbrati sredstva za modernizacijo jugoslovanskih železnic, ni stekla tako, kot je bilo zamišljeno. Beseda je o posojilu, ki so ga razpisale železnice, da bi zbrale 200 milijonov novih dinarjev za potrebe modernizacije.

Treba je priznati, da so rezultati te akcije v raznih predelih države kaj različni. V Sloveniji smo doslej zbrali 16,8 milijona dinarjev, v vsej državi pa 89,6 milijona dinarjev. Toda upoštevati je treba, da je železniško transportno podjetje Ljubljana neprimerno manjše od podjetij v Beogradu, Zagrebu ali Sarajevu. Slovenci smo torej vpsali sorazmerno več kot drugi.

VARČEVANJE

Posojilo, ki ga je v imenu železniških podjetij razpisala skupnost jugoslovanskih železnic, dejansko ni drugo kot oblika varčevanja, le da je za varčevalca koristnejša kot varčevanje drugje. Slovenci so trdovratni varčevalci, zato je odziv v Sloveniji najboljši.

Državljanom in podjetjem daje železnica za posojilo 6-odstotne obresti. Delovnim organizacijam zagotavlja železnica še komercialne popuste pri prevozu blaga, državljanom pa organizira loterijsko žrebanje obveznic z zelo lepimi dobitki. Med njimi je 100 izletov v

razne dežele Evrope (plačan prevoz in bivanje), 100 desetdnevnih letovanj v železniških letoviščih, 200 kart za potovanje na katerikoli relaciji v državi in 100 legitimacij za neomejeno število potovanj na železnici s popustom 30%.

Razen tega dobijo državljani, ki vpišejo najmanj 500 dinarjev, brezplačno karto prvega razreda za eno potovanje na katerikoli relaciji v državi, državljani pa, ki vpišejo 1000 dinarjev, tri takšne karte.

Pomembno je tudi, da lahko državljani vplačajo vpisani znesek v 24 obrokih, delovne organizacije pa v desetih. Železnica bo posojila vračala v obrokih, začeti z letom 1972.

USPEH

Posojilo je naletelo, kar je razumljivo, na nanajboljši uspeh pri železničarjih. Od 150.000 železničarjev jih je vpsalo doslej posojilo 93.628 v skupnem znesku 61 milijonov dinarjev. Delovne organizacije so vpsale 21,2 milijona dinarjev, drugi državljani pa 7,2 milijona dinarjev.

Akcija torej ne poteka najbolje. Vsekakor železničarji pričakujejo določeno solidarnost delovnih organizacij in državljanov v tem njihovem naporu za modernizacijo, ker so v minulih dvajsetih letih marsikaj prispevali za razvoj naše dežele.

Z. Z.

Vlado Ožbolt, Janez Vipotnik in Matija Ratek na poti v ormoško klet

je postal prevelik. Zadnji je, da začnemo tudi pri odkrivanju zaostala področja, sicer bo prepozno. Pogled gospodarskega in življenjskega, je to tudi moralnega, je kriv razkoraka v razvoju? Prav gotovo bo treba razpravljati tudi, kje so bili pred leti družbenopolitičnih

stavnik OK SZDL. V razpravi so namreč ugotovili, da je ormoška občina kmetijska. V tej panogi pa položaj ni lahek. Težave te panoge so še bolj onemogočile družbeno ekonomski razvoj občine. Rečeno je bilo tudi, da bi v dogovoru z gospodarsko zbornico lahko našli kako rešitev. Tu je mišljeno, da bi katero od večjih podjetij iz centrov postavilo v Ormožu kak obrat ali kaj podobnega. Ugotovili so, da ormoška občina težko nudi kaj več kot ceneno delovno silo, saj skoraj 50 odstotkov učencev ne konča niti osnovne šole. Kljub temu se ne smemo prenačljati. Glede kooperacije ali kako bi imenovali sodelovanje, je treba napraviti poglobljeno študijo o tem, kaj lahko ormoško območje ponudi za sodelovanje, kaj bi bilo tisto, kar bi dalo ormoškemu razvoju poglavitni pečat.

Vreme

Za čas do nedelje, 13. julija 1969. Zadnji krajec bo v nedeljo, 13. julija ob 14.17. **NAPOVED:** nevihte ali ploha bodo predvsem okrog 4. in 7. in 8. julija. Nato bo lepo vreme, ki bo trajalo najmanj dva dni. Dnevne temperature bodo močno nihale med 20 in 28 stop. C. Alojz Cestnik

Vlado Ožbolt, predsednik

Slov. Bistrica Za republiškim poprečjem

Dolga leta so bili rezultati o gospodarskem poslovanju, o osebnih dohodkih, o rasti družbenega standarda itd. v slovenjebistriški občini stalno pod republiškim poprečjem.

Niti za letos ne moremo trditi, da imamo v slovenjebistriški občini višje poprečje kot v republiki. Lahko pa po prvih petih oziroma šestih mesecih opazimo mnogo večjo rast v gospodarstvu kot v dvigu standarda v občini kot v republiki.

V družbenem planu za letošnje leto je bilo predvideno povečanje osebnih dohodkov za pet do šest odstotkov. Toda že prvi trije meseci so presegli vsa pričakovanja. Če primerjamo rast osebnih dohodkov v letošnjih mesecih januar-april z lanskimi, lahko zabeležimo porast za 15,4 odstotka. V republiki je to poprečje za 40 stotink manjše. Če pa primerjamo

stvarjen porast osebnih dohodkov ob primerjavi cen na drobno, vidimo, da so se osebni dohodki v slovenjebistriški občini povečali za 8,2 in v republiki za 7,4 odstotka.

Kljub višji rasti v slovenjebistriški občini nasproti republiškem poprečju v tempu prvih mesecev letošnjega leta še dolgo ne bodo dosegli v tej občini takšnih osebnih dohodkov, kot je republiško poprečje. -b

BISTRISKA ZASTOPNICA NA KONFERENCI ŽENA V BEOGRADU

Clanica komisije za pomoč društvom in organizacijam pri OK SZDL Slovenska Bistrica Pavla Petrač se je udeležila konference za družbeno aktivnost žena, ki je bila te dni v Beogradu.

O vtiših in delu konference bomo poročali.

Konec na 2. strani

SZDL DANES

(Nadaljevanje)

Navedena načela so edini temelj programske usmeritve v naši socialistični družbi in nam je katerikoli alternativni program, ki bi to načelo zanimal nemogoč. V nadaljnjem družbenem razvoju so v tem okviru možne in potrebne najrazličnejše pobude in zamisli. Na tej platformi lahko v iskanju najboljših rešitev za konkretna družbena vprašanja enakopravno in odgovorno sodelujejo vsi ljudje ne glede na to, kateri socialni kategoriji pripadajo, kateremu sektorju, družbenemu ali zasebnemu, ne glede na to, kakšen je njihov svetovni nazor, versko prepričanje itd. ...

Socialistična zveza je najširši subjekt političnega in samoupravnega odločanja na vseh ravneh. Bistveno v političnem pluralizmu v okviru SZDL je dejstvo, da si ta organizacija ne prilagaja pravice sprejemati odločitve v imenu ljudi, brez njihovega soglasja, pač pa je to organizacija, ki omogoča delovnemu človeku, da postaja subjekt in da postajajo subjekt tudi različne oblike njegovega družbenega organiziranja. Socialistična zveza je torej sredstvo delovnih ljudi, da povezujejo posamezne interese v celoto, združujejo napore vseh tvornih sil v družbeno akcijo in preprečujejo stihijnost. V primerjavi z večstrankarskim sistemom, ki je v bistvu predstavniški in odtujevalni, je to bistveno drugačna, je izvirna socialistična samoupravna kvaliteta.

Razvejanost samoupravnih interesov in organizacijskih oblik, pestrost družbenopolitičnih subjektov omočata, da prihajajo na družbeno površje vsa področja družbenih dejavnosti, tudi področja, ki so sicer ozadju. Tudi v okviru SZDL se bo morala — zaradi usmerjenosti in tudi kot posledica razvitega pluralizma subjektov, še povečati širina delovanja, razširiti krog zavzemanja stališč tudi na taka vprašanja, ki jih vsakdanje življenje ne polna smerom na otipljivo površje.

V naši sedanjih vrstah, za katero sta še značilni velika širina in odprtost, se še zmerom srečujemo s hibo, ki ji lahko rečemo — pomanjkljiva kultura dialoga. Izraža se v sektarstvu, v veliki nestrpnosti do drugačnih mnenj, in v tem da je premalo pripravljenosti za to, da bi upoštevali realne možnosti in ob njih izdelovali skupne, v danem času uresničljive rešitve. Družbeni dialog mora temeljiti na svobodnem boju mnenj in na vseh drugih kvalitetah visoko razvitih humanih in demokratičnih odnosih. V njej torej tudi ne more in ne sme biti prostora za demagogijo, laži, podtikanje, za blatenje ugleda ljudi itd. ... Socialistična zveza si mora prizadevati, da bodo delovni ljudje pravilno in pravočasno seznanjeni z vsem potrebnim gradivom in dejstvi, da bodo spoznali različne vidike, možne rešitve in njihove posledice, da bodo lahko ločevali napredno od nazadnjaškega, da bodo lahko primerjali

svoje želje s stvarnimi možnostmi. To bo tudi edina prava demokratična pot, ki bo z njo Socialistična zveza preprečevala, da bi kdo demagoško zavajal ljudi. Za vse to pa je potrebna določena politična kultura, zanj pa ni izobilikovanej ustrezen postopek. Pravila o pravicah in dolžnostih delovnih ljudi, o načinu uresničevanja teh pravic (v sekcijah, v odnosu do političnih forumov itd.) so zelo pomembna za potek, vsebino in rezultate demokratičnega procesa.

(Nadaljevanje prihodnjic)

50 let ZK in sindikatov Jugoslavije

Predsednik Tito odlikoval 15 Ptujčanov

V jubilejnem letu ZK in sindikatov Jugoslavije je Josip Broz Tito podelil odlikovanja dvema predvojnima in desetim povojnim najzaslužnejšim sindikalnim delavcem ptujске občine. Odlikovanja so prejeli: Marica Fajt, dipl. pravnik, upravnik centra za socialno delo, Franc Zemljič, visoko kvalificiran ključavničar iz Majšperka, Franc Vauda, kvalificiran zidar, Jože Skelovnik, gozdarski tehnik, zaposlen pri KK Ptuj, Danilo Masten, zaposlen v tovarni Signa, Ljotze Čuček, zaposlen pri PTT Maribor, Stefan Matjašec, mizar, Franc Gabriel, upokojenec, Maruša Gabrian, kmetijski tehnik pri KK Ptuj, Jože Križančič, kmetijski tehnik pri KK Ptuj, Feliks Bagar, podpredsednik OSS Ptuj in Anton Potočnik, kmetijski tehnik pri KK Ptuj. Odlikovanja so pre-

je prejeli tudi trije partijski predvojni in povojni delavci: Rudi Ilec, pedagoški delavec. Član KP je postal 1933. leta. Ustanovil je partijsko celico. Bil je aretiran in izključen iz ptujске gimnazije ter iz vseh drugih šol. Kot dober komunist je delal naprej. Bil je med prvimi organizatorji upora v ptujški občini. Zaradi tega je bil izseljen. Sodeloval je v NOB, po osvoboditvi pa pri izgradnji ljudske oblasti.

Janko Vogrinc iz Ptuja. Ze od leta 1921 je bil povezan s partijsko organizacijo. Član partije je postal 1941. leta. Aktivno je delal. 1942 ga je gestapo aretiral in poslal v zloglasno taborišče. Po osvoboditvi je aktivno delal kot vodja družbenopolitičnih organizacij, delovnega kolektiva Panonije ...

Prejeli so odlikovanja predsednika Tita

jeli zaradi ene ali več naslednjih zaslug: aktivno so delali v delavskem gibanju že pred vojno, v ZKJ, preganjal jih je starojugoslovanski režim, povezovali so se z delavskim gibanjem, delali so ali še delajo v sindikatu, bili so mladinski aktivisti, organizirali so številne akcije v krajevnih skupnostih, delali za razvoj sindikalnih organizacij ...

Vida Rojc — ravnateljica pokrajinskega muzeja v Ptuju. Ze kot dijakinja učiteljica v Mariboru se je seznanila z idejami komunizma. Kot učiteljica je nadaljevala s političnim delom. Bila je internirana. Po osvoboditvi je veliko delala pri zbiranju kulturnozgodovinskih spomenikov, predvsem pa pri zbiranju dokaznega materiala iz NOB. Je avtorica šte-

IZVLEČKI IZ DIPLOMSKE NALOGE TONČKA PRAPOTNIKA, SOCIALNEGA DELAVCA PRI SKUPŠČINI OBČINE ORMOŽ

VZROKI POJAVA PROBLEMA OSTARELIH KMETOV

(Nadaljevanje)

Precejšnje število lastnikov posestev se je tako zaposlilo zunaj kmetijstva v občini, ali zunaj nje ter se tako vključilo v vrste polproletariata. Ti so sicer še obdelovali zemljo, poleg tega pa so se vsak dan vozili z lastnimi ali javnimi prevoznimi sredstvi na svoja delovna mesta. Povsem drugače

je bilo s tistimi mladimi kmetički ljudmi, ki so se popolnoma odtujili od zemlje, zapustili starše in si v industrijskih središčih ustvarili svoj dom. Ti so prihajali domov samo na obisk ter se bogato obloženi vračali nazaj v mesto. Precejšen je bil tudi odtok mladine v šole vseh vrst, ki so se v skladu s trenutnimi potrebami gospodarstva in

družbenih služb javljale gobe po dežju.

Da je bil iz ormoškega močja beg iz vasi izredno velik, nam nazorno kažejo slednji podatki: prebivalstvo na območju občine Ormož štelo leta 1948 20.212 prebivalcev in se je kljub velikemu naravnemu prirastku do leta 1961 zmanjšalo na 19.413 prebivalcev za 799 ljudi. Če ob pogledu na število selitvenih kmetov v zadnjih štirih letih, znaša v občini Ormož 11,4%, da predstavljata ormoška občina in občina Rače ob Dravi (14,4) republiški rekord, na katerega pa nihče ne moremo biti ponosni.

ANALIZA SOCIALNIH, EKONOMSKIH IN PRIDOBIVNIH RAZMER OSTARELIH KMETOV OBČINE ORMOŽ

V tem delu svoje diplomske naloge nam Tonček PRAPOTNIK nazorno prikazuje socialne, ekonomske in pridobivne razmere, v katerih živijo tak imenovani osamelih kmetički gospodarstveniki v občini Ormož. V družbeno kategorijo je vključil zasebne kmetijske proizvajalce, stare nad 50 let, ki iz tega ali onega vzroka ostajajo na svojih posestvih sami, sedaj je ta družbena problematika predstavljal v ormoški občini ledino, v kateri Tonček PRAPOTNIK zazna prvo brazdo, čeprav ne v upanju na takojšnjo žetev.

(Nadaljevanje prihodnjic)

Republiška konferenca naj razpravlja ...

(Nadaljevanje s 1. str.)

predvsem v živinoreji. Takrat nismo pomagali niti z dinarjem, danes pa lahko meso dražje plačujemo, ko ga že primanjkuje ... V prihodnje bo primanjkovalo mladine, ki bi prevzela delo na zemlji. V izdelavi je študija o šolanju kmetičke mladine na dvoletnih kmetijskih šolah. Za tem, ko bi se zaposlili na posestvih bi začeli z blagovno proizvodnjo, preobrazbo vasi ... V svetu so tudi bogate kmetijske občine. Ni povsod tako kot pri nas, da če čujemo, da je občina kmetijska, že vemo, da je zaostala, revna ... Kmetijstvo je dalo osnovni kapital, s katerim smo začeli graditi industrijo ... Na solidarnost ne pozabimo sedaj, ko potrebuje pomoč kmetijstvo.

Janez Vipotnik je odgovoril na številna vprašanja sodelujočih pri razgovoru. Govoril je o konceptih za boljše delovanje Socialistične zveze. Kmetijsko problematiko je treba realno oceniti, predvsem pa zahteve. O manj razvitih območjih je dejal, da je treba možnost rešitve temeljito proučiti, tudi to, kaj lahko območje nudi pri nadaljnjem napredku. Nastopiti je treba z realnim programom. Zaposlovanje bo treba reševati z zaposlovanjem v inozemstvu, brez izkoriščanja naše delovne sile, z iskanjem

delovnih mest doma, ut navljati obrate ... Proučiti treba interese večjih podjetij za gradnjo obratov v ormoški občini. Kmetijstva ne moremo reševati s polpismeni kmetovalci. Pouk osnovne šole je treba prilagoditi gospodarskim potrebam. V kmetički občini naj bo tudi v prisotno kmetijstvo. Več pozornosti je treba posvetiti kmetijskim srednjim šolam. Pri reševanju kmetijske problematike je opaziti napredke že v tem, da o njem lahko govorimo, saj smo ga slišaj puščali ob strani. Več je treba, kaj upravičeno hteevamo, kaj se da napraviti ... Od leta 1941 je kmetički prebivalstvo veliko od naših družbi za njen raz-

To moramo upoštevati v realnostjo reševati njihove probleme: tržišče, borbo modernizacijo kmetijstva, družništvo. Ne smemo sprotovati kmetom in njihovi iniciativi, da bi imeli svojo zadrugo. Seveda je ta koncepte temeljito proučiti ne bomo pregodaj doželi neuspehov. Od bančnega stema moramo zagotoviti sredstva tudi za zasebne kmete. Kmetije naj doseže samoupravljanje z gozdniki so njihova last, seveda okviru družbenega interese. Za pokojninsko zavarovanje kmetov je treba najti rešitev ...

Podnje leto et prografiranje članov

Institut za pljučne bolezni tuberkulozo Golnik je na analize fluorografskih akcij v preteklih letih opazil, da so pljučne bolezni v padanju, vendar postaja pljučni rak vse pogostejše bolezen. Rentgensko slikanje je glavni in sicer brezplačni način za študij pljučnih bolezni v četrto leto. Fluorografiranje so vse občane, stare 24 let, in sicer brezplačno. Stroški te akcije bremenijo občinski proračun. Zada fluorografiranje je bilo leta. Institut omogoča občanom obročno plačevanje stroškov za izvedbo omenjene akcije. Eno rentgensko slikanje stane 2,50 din. vsaki fluorografiranje za 100 občanov ptujske občine znašajo 100.000 dinarjev. Svet za zdravstvo priporoča naj se fluorografiranje prvotno izvede v 1970. letu.

ZR

Komunisti ormoške občine

Kako pospešiti razvoj gospodarstva

Osnovne organizacije ZK v Ormožu bodo te dni razpravljale o sklepih šeste seje OK ZK Ormož, ki je bila pred nedavnim.

Med sklepi je rečeno, da o ponovni reorganizaciji ne bo govora. Smatrajo, da so postavljene oblike organiziranosti ZK primerne. Do prihodnje seje konference bo treba razmisliti in pripraviti ustrezen sklep o OO ZK v samostojnem obratu »Slovenija vino — obrat Ormož«. Oživetiti bo treba tudi tiste oblike delovanja ZK, ki doslej niso našle svojega mesta. Pri delovanju OO ZK je treba ugotoviti notranjo organizacijo, čvrstino in akcijo. Le tako bo mogoče sprejemati sklepe in jih izvajati.

Anketa o reorganizaciji je pokazala, da so OO ZK in tudi člani premalo aktivni pri dajanju novih pobud za reševanje problemov na vseh področjih družbenega življenja. Člani ZK so v preteklosti v večini primerov samo sprejemali določena stališča in pobude, ki so prihajale od zgoraj, ni pa bilo obratne reakcije, to je, da bi nove pobude iz različnih področij družbenega življenja prihajale od članov samih, oziroma od

OO ZK. Člani ZK morajo imeti bolj intenziven odnos do vsega v naši družbi. Treba je več pobud.

Posebno skrb je treba posvetiti idejnopolitičnemu izobraževanju članov, posebej pa še novosprejetim. Treba jih je vključiti v primerne oblike dela. Naloga članov ZK je skrb za sprejemanje novih članov. Le-to ne sme biti več odvisno samo od pobud občinskih organov ZK ali od trenutnih situacij, temveč nenehno delo vsakega člana ZK. V osnovnih organizacijah je treba razčistiti z vsemi člani, ki aktivno ne delujejo, ali pa celo ne plačujejo članarine. Če je potrebno, je treba tudi izključevati. Takšna rešitev situacije v osnovnih organizacijah bo omogočila konsolidacijo vseh sil znotraj ZK in odpravila občutek nemoči, ki se pri nekaterih komunistih že pojavlja.

Sklepi govorijo tudi o nekaterih osnovah za izdelavo načrta razvoja gospodarstva v občini. Komunisti ormoške občine, zaposleni v delovnih organizacijah, bodo storili vse, da pospešijo razvoj gospodarskih dejavnosti v občini. V času priprav za spre-

jem srednjeročnega načrta razvoja občine bodo poskrbeli za razvojne programe delovnih organizacij, ki naj bodo osnova srednjeročnemu programu občine. Prizadevanja veljajo tudi za negospodarske dejavnosti, družbene službe in družbeno politične organizacije. Treba bo razvijati tiste dejavnosti, kjer bo mogoče čim prej in z manjšimi naložbami zaposliti čim večje število delovne sile. Pri tem ne smemo zanemariti razvoja že obstoječih podjetij.

Zaradi izredno nizke stopnje gospodarskega razvoja občine je tudi neustrezna kadrovska struktura. Prizadevati si je treba in jo izboljšati.

ZR

MOŠKA BOLNIŠNICA DNO ZASEDNA

Tri leta je, odkar so ormoški bolnišnico preuredili za ravnanje duševnih bolnikov. Prej so bili v njej interni, kirurški, tuberkulozni, ... oddelki. Glede na to je nekoliko težji prehod in usmeritev za sedanje posebe. Oprema v skromnih merilih zadovoljuje. Zdravniki so povedali, da jih je premalo. Predvsem primanjkuje specialistov. Vzrok temu je tudi to, da nočejo delovati na deželi.

Bolnišnica ima trenutno kapaciteto 140 postelj. To število je vedno prekoračeno. Večina duševne motnje pri mnogih bolnikih povzroči nekomerno uživanje alkohola. Zdravniki so povedali, da je veliko takih, ki pijejo že vsak dan, na prazen želodec. Borijo se proti alkoholizmu. Zdravniki so povedali, da je treba za alkoholne pijane in mnoge gostilne ter bistrose v borbi za zdravje človeka ne sodelujejo.

ZR

V LETU 1971 DOGRADITEV ŠOLE V POLJČANAH

Dobro leto dni je minilo, odkar so se v slovenjebistriški občini odločili na referendum za samoprispevek za ureditev materialnega stanja osnovnih šol. Leto je poteklo in vidni so že prvi sadovi samoprispevka. Gradnja osnovne šole v Makolah je v zaključni fazi in že v jesenskih mesecih bodo učenci hodili v novo, oziroma obnovljeno šolo.

Ker se gradnja bliža v Makolah h koncu, je na vrsti druga: dograditev osnovne šole v Poljčanah. Gradbeni odbor je na svoji zadnji seji obravnaval dva osnutka, kako rešiti problem šolskega prostora v Poljčanah. Odločil se je za prvo varianto, po kateri bi naj bila osnovna šola zgrajena v letu 1971. Vrednost del v Poljčanah bi znašala po idejnem projektu 2.25 milijona dinarjev.

In kako je s sredstvi? Odstotek od neto izplačanih dohodkov redno priteka, da je njegova realizacija skoraj stoodstotna. Nekoliko slabše je s prispevkom, ki ga plačujejo obrtniki in zasebni kmetovalci. Ta je realiziran v nekoliko manjši meri zaradi specifičnih pogojev v kmetijstvu. Kljub temu ni

bojazni, da se sredstva iz teh dveh virov ne bi stekla po predvidenem načrtu.

Nekoliko drugače je z enim odstotkom od bruto osebnih dohodkov, ki ga plačujejo delovne organizacije. Trenutno je predsedstvo skupščine občine v razgovoru z več delovnimi organizacijami, ki še niso podpisale pogodb. Gradbeni odbor in predsedstvo pa upata, da jim bo to uspelo v najkrajšem času.

Na drugi strani je problem tudi s tistimi, ki so pogodbe že podpisali, vendar sredstev ne plačujejo. Seveda ni vzrok v tem, da ta podjetja oziroma delovne organizacije ne bi hotele izpolniti svojih obveznosti, ampak jim trenutno primanjkuje sredstev in bodo zato svoje obveznosti poravnale kasneje.

Tako teče akcija za ureditev materialnega stanja šolstva v slovenjebistriški občini naprej. Tempo je res nekoliko počasnejši, kot je bilo predvideno. Krivda pa ne nastaja zaradi nerazumevanja, ampak zaradi težkega gospodarskega stanja v občini, ki se pa v zadnjih mesecih občutno popravlja.

-b

Tovarna »Jože Kerenčič«

Občutno povečana proizvodnja

V prvih mesecih letošnjega leta v tovarni »Jože Kerenčič« v Ormožu niso mogli doseči plana proizvodnje zaradi pomanjkanja surovin in drugih zunanjih vplivov. Glede na normalizacijo stanja se je proizvodnja zadnje mesece občutno povečala: v maju in juniju glede na isto obdobje lani za 50 odstotkov. Glede na letošnji plan so povečali proizvodnjo v maju za 15 odstotkov, v juniju pa za 34 odstotkov. Osnovni vzrok preseganja plana je v osvajanju novih, akumulativnejših proizvodov za kooperacijo. Povečali so proizvodnjo izdelkov za končne izdelke nekaterih tovarn: »Gorenje«, »Emo«... Veliko povpraševanje je po plastenkah, plastičnih steklenicah vseh vrst in velikosti. Polno zasedena kapaciteta stroja ne more zadovoljiti kupcev. Glede na to so kupili nov stroj, s katerim bodo zadovoljili potrebe trga. Kmalu ga bodo vključili v proizvodnjo.

V kolikor ne bo nastopilo pomanjkanje materiala, naročil ali druge objektivne omejitve, bodo postavljene plane realizirali.

ZR

MLADI SO PRESENETILI

Minulo soboto je bilo v Oplotnici v okviru programa o vseljudski obrambi manjša akcija mladine. Sekretariat občinskega komiteja je v dopoldanskih urah prišel v Oplotnico, kjer so na hitro izvedli manjšo mobilizacijo mladine.

Rezultat je bil dober, saj se je takoj odzvalo 34 mladincev in mladink, ki so ostali nato vse dan na terenu. Najprej so imeli spoznavanje orožja in strelske vaje. Kasneje pa so z ostalimi člani enote v Oplotnici izvedli manjšo partizansko akcijo.

Prav takšna akcija v bistriški občini je pokazala pripravljenost mladih. Izredno so se izkazala tudi dekleta, ki jih je bilo na vaji sedemnajst. Po mnenju vodstva bodo prihodnje akcije našle pri mladih še večji odziv.

-b

OB DNEVU BORCA V BISTRIŠKI OBČINI

Po vsej slovenjebistriški občini teko intenzivne proslave na praznovanje 4. julija, dneva borca. Osrednja proslava bo na bojišču Pohorskega bataljona na Osankarici pri Treh kraljih. Večje slovesnosti bodo tudi v ostalih krajih občine. V Smartnem na Pohorju bo na dan borca krajevna organizacija ZZB NOV razvila svoj prapor. V Črešnjem bodo razen proslave imeli tudi več športnih tekmovanj. Na praznovanje pa se pripravljajo tudi v Makolah, Oplotnici, Poljčanah, v Slovenski Bistrici, kjer bo na predvečer ob spomeniku borcev NOV kulturni program. Tega bodo pripravili tudi drugod.

-b

Opekarna Pragersko

Letos manjši lom

Opekarna v Pragerskem dosega iz leta v leto boljše finančne in proizvodne rezultate. Ti rezultati pa bi bili v lanskem letu precej boljše, če ne bi zabeležili tako velikega loma.

Vzroki za tak velik lom so bile slabe vremenske prilike, ki so povzročile tudi podaljšanje proizvodnega procesa. Vzroki loma pa so tudi druge. Strojna oprema in mehanizacija v podjetju sta izredno zastareli. To je tudi eden glavnih vzrokov tolkšnega loma. Kakor pa v podjetju ugotavljajo sami, je bila kriva deloma tudi malomarnost.

Delavski svet je sprejel za letošnje leto ostre ukrepe za zmanjšanje loma, ki je v lanskem letu dosegel 14 odstotkov proizvodnje. Tako bi morali lom zmanjšati letos za petdeset odstotkov. Sprejeti so bili tudi kriteriji, da bodo lom, ki bo presegel to mejo, krili iz osebnih dohodkov.

Za nadaljnje zmanjšanje loma bodo morali najprej modernizirati proizvodnjo, za kar pa bodo že letos porabili precejšnjo sredstva.

-b

PROSLAVA V PRAGERSKEM

Mladinski klub v Pragerskem že precej časa marljivo deluje. Sedaj pripravljajo slovesno proslavo za dan borca. Četrtega julija bodo ob spomeniku padlih borcev pripravili svečano proslavo, za katero so sami pripravili kulturni program.

Pragerska mladina si želi imeti tudi dramsko in lutkovno sekcijo. Dogovorili so se, da bosta obe sekciji začeli delovati v jeseni po počitniškem delu. Sekciji bi naj vodila znanstvenica Vidmar.

-b

Tudi kmetijskim proizvajalcem

pokojsko in invalidsko zavarovanje

Predlogi za izpopolnitev sistema pokojninskega in invalidskega zavarovanja so zlasti na podeželju vzbudili veliko razprav o starostnem pokojninskem zavarovanju kmetov. Nekatera vprašanja, ki se že razpravljajo v javni razpravi, so osvetlili tudi na seji sekcij pri republiški konferenci SZDL. Ugotovili so, da je treba nadaljnjo razpravo usmeriti na kar najbolj realna izhodišča.

Ceprav se je širša javna razprava o izpopolnitvi pokojninskega sistema šele dobro začela, je iz dosedanjih razprav med kmetijskimi proizvajalci predvsem v ospredju in odprto vprašanje, kako in od kod dodatni finančni viri za zagotovitev obveznega starostnega zavarovanja kmetov za katerega se zavzemajo.

Na seji so povedali, da je iz dosedanje razprave razvidno, da je zlasti položaj ostarelih kmetov, ki ostajajo sami na slabotnih gospodarstvih, zelo preveč. Prav zaradi tega je med njimi še posebej močno prisotna želja, da bi bila njihova starost olajšana z vključitvijo v starostno zavarovanje.

Javna razprava in tudi razprava na seji je potrdila, da je ekonomski položaj dela kmetov tako slab, da ne bi sami zmogli razmeroma visokega bremena, če bi bilo starostno zavarovanje zasnovano zgolj na samofinanciranju.

Opozorili so, da je vprašanje pokojninskega zavarovanja kmetov in tudi njihov nadaljnji obstoj odvisen predvsem od trdnje ekonomske osnove in večje akumulacije v zasebnem kmetijstvu. Da bi kmetje zmogli vsa bremena: davčne obveznosti, obveznosti do zdravstvenega zavarovanja in še druge ter še dodatne obveznosti, ki sledijo iz bodočega starostnega zavarovanja, bo treba doseči na področju kmetijstva večje ekonomske učinke, ki pa so odvisni od smotne davčne politike, ki še vedno ni dovolj stimulativna.

Ugotovili so, da je od nadaljnjih organizacijskih oblik kmetijske proizvodnje: združevanju v delu kmetijskih proizvajalcev, od kooperacijskih odnosov, odkupov trgovine s kmetijskimi proizvodi, cen ... odvisno kako hitro bo rasla ekonomska moč kmeta. Vse to pa pogosto odvisnost, v kakšnem obsegu in času bodo kmetje sposobni prevzeti obveznosti, ki naj izhajajo predvsem iz dohodka.

Na seji so poudarili, da ne smemo iskati površnih rešitev tega pomembnega vprašanja. V skupino, ki preperečuje sistem kmetijskega zavarovanja, bodo pritegnili še strokovnjake, ekonomiste in

strokovne delavce, ki se ukvarjajo z agrarno politiko ter do jeseni pripravili popolnejšo analizo. Le tako in s pripombami iz javne razprave bomo prišli do popolnejših odgovorov na številna

vprašanja, ki se že pojavljajo v javni razpravi o pokojninskem zavarovanju kmetov. Pri ocenjevanju te problematike bomo morali predvsem oceniti možnosti in želje, kaj v sedanjem času

zmoremo in kaj lahko naredimo, da bi v bližnji prihodnosti zagotovili tudi kmetijskim proizvajalcem pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

Po bil. — ZR

Kmetijska šola v Turnišču

pred novim šolskim letom

Eno pomembnih meril kulturne in gospodarske ravni neke dežele je stanje šolstva. V njem zavzema pomembno mesto kmetijsko šolstvo, ki ima pri Slovencih že stoletno tradicijo. Slovenci smo bili namreč med prvimi v Evropi, ki smo ustanavljali kmetijske šole.

V sedanjem času dobiva kmetijsko šolstvo svojo dokončno obliko. Konsolidacija pojmov v kmetijstvu bo prinesla kmetijskemu šolstvu trajnejšo obliko in vsebino.

Vsekakor tudi kmet potrebuje strokovno znanje. To toliko bolj sedaj, ko si brez pravilnega in pravočasnega gnojenja, brez pravilne priprave in obdelave zemlje, uporabe kakovostnega semena in zaščitnih sredstev, brez strojev itd. ne moremo zamišljati sodobnega pridelovanja.

Najboljša oblika pospeševanja kmetijstva je izobraževanje ljudi, ki delajo v kmetijstvu. Le mladi ljudje, polni mladostnega

zagona, s primerno splošno in strokovno izobrazbo so sposobni vključiti se v sodobne oblike kmetovanja in proizvodnje, t. j. proizvodnje za trg.

S tržno proizvodnjo in z dopolnilnimi kmetijskimi dejavnostmi, kot so turizem, domača obrt in gozdarstvo bo lahko imel kmečki človek dohodke in standard kot drugi ljudje. Poleg tega mu je treba olajšati delo s tem, da se mu omogoči čimveč mehanizacije. Naš človek je po naravi inteligenten in napreden, le poučiti ga je treba o vsem tem, da bo znal pravilno uporabljati vsa ta sredstva in gospodariti sebi in družbi v korist.

Kmetijska šola v Turnišču ima nalogo posredovati učno snov po učnem načrtu v okviru učnega programa, uvajati učence v kmetijsko stroko, gojiti v njih zanimanje za kmetijsko stroko, razvijati kolektivno zavest in druge lastnosti, ki oblikujejo človeka.

V Ormožu

PRIPRAVE NA ŽETEV

Na ormoškem kmetijskem kombinatu smo se pogovarjali s Feliksom Stropnikom in Ing. Martinom Habjaničem.

Te dni so dobili zadovoljive količine insekticidov, predvsem sredstva za uničevanje koloradskega hrošča, ki jih je primanjkovalo. Naprodaj imajo tudi nahrbtnne motorne škroplilnice. Kmetovalci jih lahko kupijo tudi na kredit. Plačajo jih lahko v jeseni ob prodaji mošta ali drugih kmetijskih pridelkov. Naprodaj imajo tudi drugo mehanizacijo, vključno traktorje.

Zaradi pomanjkanja živine je veliko povpraševanje. Cena je ugodna. Kmetovalci ponovno večajo stalež živine, ki pomeni glavni tržni proizvod v občini. Za govedo imajo garantirano odkupno ceno. Pri rejih prašičev v kooperaciji ne upajo garantirati minimalne odkupne cene zaradi neverjetnih a resničnih stvari, ki se dogajajo pri nas. Kljub temu, da je dovolj domačih prašičev, jih uvažamo. To povzroča izgubo domačim rejcem.

Pripravljajo se že na žetev.

Obrat za kooperacijo ima 3 kombajne. V občini sta že dva v zasebni lasti. Pripravili so program žetev. Treba bo pohiteti, saj bodo sorte pšenice istočasno dozorevale. V 14 dneh do treh tednov bodo poželi. Kombajni bodo želi v zaporedju. Pridelki bodo zadovoljivi. Zaradi dolge zime je nekoliko redkejši sklop. Snežna in pepelasta plesen je imela ugodne možnosti razvoja, zato škoda ni izostala. Na neškropljenih njivah proti plevelom ga je veliko in bo zmanjšal pridelke.

Kooperantom priporočajo, da pravočasno naročijo in kupijo semena i umetna gnojila za jesensko setev. Zaradi odlašanja mnogi ostanejo brez kvalitetnega semena in umetnih gnojil. To se je primerilo letos pri spomladanski setvi. Prej naročena umetna gnojila bodo dobavili 3 stare dinarje ceneje za kilogram. Dostavili jih bodo na dom. Kmetovalci jih bodo lahko dvignili tudi z vagona. Pri tem bodo 5 starih dinarjev cenejša.

ZR

V šolskem letu 1969/70 bo sprejela učence in učenke v poljedelsko-živinorejski oddelek ter učence in učenke v oddelek za kmetovalce.

Za vpis v poljedelsko-živinorejski oddelek je potrebna končana osemletka, starost 15—20 let ter zdravstvena sposobnost. Šolanje traja dve leti in se začne 5. septembra. Pouk v prvem letniku traja od septembra do marca. Od aprila do oktobra opravljajo učenci kmetijsko prakso na družbenih posevstvih. Tedaj prejemajo za svoje delo osebni dohodek od 300 do 700

Ormož

POTREBEN DOLGOROČEN PERSPEKTIVEN PROGRAM RAZVOJA KMETIJSTVA

S tem, da ni bila v Ormožu zgrajena objubljenjena tovarna sladkorja, ki bi zaposlovala okrog 600 delavcev, so bili razbiti upi kmetovalcev tega območja. Nekaj sredstev je bilo vloženih v obnovo vinogradov in sadovnjakov. V Ormožu je sodobna vinska klet večje kapacitete. Za sadje pa ni skladišč. Zadnja leta je znana problematika kmetijstva na ormoškem območju postala še bolj akutna.

Kako pomaga ormoška skupščina pri reševanju problemov kmetijstva, je govoril njen podpredsednik Lojze Hergula, na sestanku sindikata kmetijskih delavcev pred nedavnim na Gorci.

OS Ormož je posvetila več sej problematiki kmetijstva. Program razvoja kmetijstva še ni dokončno izdelan. S hidromelioracijo, obnovo sadjarstva ... ne bo mogoče več odlašati. Kmetovalce izobražujejo DU, kmetijske organizacije. Integracija kmetijskih organizacij je končana. Združene v kombinat so priključili »Slovenjavinu« v Ljubljani. O dobrih ali slabih posledicah te integracije ni govoril, čeprav to mnoge zanima.

Občina je zniževala davčne obveznosti kmetom, ki so jim pobirali skoraj vse. Zal podobnih olajšav ni opaziti pri republiški in zvezi. Kako zbrati sklade za kmetijsko zava-

dinarjev mesečno. Od novembra do junija pa nadaljujejo šolanje v drugem letniku. V juniju opravljajo zaključne izpite, dobijo poklice kvalificiranega poljedelca-traktorista ali kvalificiranega živinorejca.

Nadarjeni in prizadevni učenci lahko nadaljujejo šolanje poklic kmetijskega tehničarja, tudi kmetijskega inženirja.

V oddelek za kmetovalce sprejema šola fante in dekleta popolno in nepopolno osmošolo v starosti od 15 do 20 let. Pouk traja dve leti in se začne 2. novembra. V tem oddelku poučujejo vse kmetijske panoge, ki se pojavljajo na naših kmetijah. Učenci pa poslušajo tudi predavanja o slovenskem jeziku in računstvu. Šola se trudi, da bi si pridobili učenci čimveč znanja v kmetijski mehanizaciji, zato omogoča vsem učencem, da opravijo traktorski izpit (del je ta izpit napravilo 22 učencev).

Za dekleta obeh oddelkov se uvedel pouk gospodinjstva.

Učenci iz bližine šole imajo v šoli kosilo za 4 dinarje, učenci iz oddaljenih krajev pa celotno oskrbo za 250 dinarjev mesečno.

Mladi kmečki ljudje, razmislite o pogojih, ki jih imajo šolanje na kmetijski šoli v Turnišču!

D. ing. E. Z.

rovanje od kmetov, posebej od tistih, ki slabo »stojijo« je tudi vprašanje.

V kooperaciji primanjkuje sredstev za preusmerjanje drobnih kmetijskih proizvajalcev v blagovne, tržne proizvajalce. Neugodni kreditni pogoji bodo izboljšali kmetijsko položaja.

Nekoč smo lahko rekli, da so Slovenske gorice sadlarsko področje. Zal tega smemo več trdit. Pridelki kolikor ga je še, so prišli takoj prodati in to v času, ko je na trgu največ blaga in ustreznih skladišč.

Zahtevati je treba rešitve kmetijskih problemov, vseh forumih. Ne bi jih smeli zavlačevati temveč postopno reševati. Svojo vlogo bomo morali odigrati tudi v slanci. Predvsem pa je potreben dolgoročni perspektiven program razvoja kmetijstva. ZR

AMD Ormož: 26 NOVIH ŠOFERJEV LETNO

Avto moto društvo Ormož šteje 44 članov. Letno uspešno sobi okoli 26 voznikov. Vse se učijo z društenim vožnjem, fiatom 750. Izpite pogosto v Ptuj. Upajo, da društvo letos dobilo novo vozilo za avto šolo. Sedanje vozilo staro 10 let.

OVENJEBISTRISKO KMETIJSTVO LETU 1969

os predvidevajo v slo-
bistriški občini le dvo-
tletni porast kmetijske
vodnje. Medtem ko se
produkcija v zasebnem
sektorju povečala za štiri
tisoče, se bo v družbenem
sektorju po prvih predvide-
jih zmanjšala za 16 od-
stotkov.

padec gre na račun ži-
rejske proizvodnje pri
tjskem kombinatu KZ
Bistrica kot pri KK
ki ima na območju
erskega svoje posestvo.
kmetijski organizaciji
na terenu bistriške ob-
prazne hleve Vzrok je
govoren: samo v lani-
nem letu je imel KK
v Bistrica 400.000
izgube v živino-
ski proizvodnji.

koliko drugače je s
elsko proizvodnjo. Ta se
družbenem sektorju po-
la za enajst in v zaseb-
sektorju kmetijstva za
stotkov. Sadjarska pro-
dnja pri KK se bo pove-
za 20, vinogradniška za
stotkov itd.

KLADITEV OBEH SEK-
TORJEV KMETIJSTVA

la pot usklajevanja obeh
torjev kmetijstva bo po-
mo uvesti več novih
tepop. Nekaj ukrepov vse-
or sodi v pristojnost ob-
ne, nekaj pa jih je sploš-
na pomena in politika ob-
ne ne more na njihovo iz-
taje vplivati.

Kmetijski kombinat se bo
nal usposobiti v sposobne-
rganizatorja proizvodne
odelovanja. Urežati bo
za zemljiško posest, ker
to v naslednjem obdobju
kakujemo še nadaljnje
boljevanje. Zagotoviti bo
toba boljše in ugodnejše
diziranje. **Z ustrezno davč-**

politiko bo treba podpi-
preusmeritev kmetij v
zivno pridelovanje. V

venjebistriški občini bodo
nali vztrajati pri obstan-
kmetij v hribih in odroč-
predelih. Takim kmeti-
ni bi bila potrebna tudi
tnejša pomoč v speciali-
zaciji proizvodnje.

INVESTICIJE

Vsekakor bo treba kon-
struirati investicijska sred-
na in kar je najvažnejše:
otorno nalagati. V
esticijskem planu za le-
tne leto je kmetijski kom-
at KZ Slov. Bistrica pred-
eval 4.820.000 dinarjev in-
sticij. Vprašanje nastaja,
bodo vsa sredstva dobili
izkoristili. V glavnem so

menjena za obnovo vino-
radov in sadovnjakov, za
novo nasadov hmelja in
nega ribeza, za melioracij-
dela, adaptacijo klavni-
na za druga manjša inve-
sticijska vlaganja.

Za pospešitev individual-
kmetijske proizvodnje je
tina izdelala predlog, po
nerem bi se določena sred-
na iz davščin kmetov ste-

kala nazaj v kmetijstvo v
obliki dolgoročnejših inve-
sticij v sadjarstvo, vinograd-
ništva ter v obnovo gospo-
darskih poslopj.

Urejanje kmetijskega tr-
žišča bo še ena glavnih na-
log. Ne samo v občini, am-

pak v širši jugoslovanski
skupnosti. Mnogo tega lahko
naredijo tudi v občini. Pred-
vsem bi moral biti kmetijs-
ski kombinat tisti, ki bi naj
zagotovil odkup, trgovska
mreža pa bi morala stremeti
za tem, da bi odkupovala
domače pridelke ter jih
spravljala na trg, ne pa da
hoče predvsem prodajati
uvožene kmetijske proizvode.

-b

Sklad za pospeševanje kmetijstva:

172 000 DINARJEV ZA OBNOVO VINOGRADOV, NAKUP MERJASCEV, IZOBRAŽEVANJE IN RAZSTAVO

Sklad za pospeševanje
kmetijstva so v ptujski obči-
ni ustanovili že februarja let-
os z namenom, da zbira
sredstva in jih uporablja za
financiranje kmetijske pospe-
ševalne službe.

Za leto 1969 je predviden
dotok sredstev v sklad iz
proračuna in drugih skladov
občinske skupščine. Do zdru-
ževanja sredstev kmetijskih
in drugih organizacij v kme-
tijske namene ni prišlo. Vsa
razpoložljiva sredstva za le-
to 1969 znašajo 172.000 din.

Po sklepu upravnega odbora
sklada za pospeševanje kme-
tijstva so predvidena slede-
ča opravila, ki bi jih finan-
cirali ali sofinancirali iz
sklada. Za pogodbene obvez-
nosti do strokovnih kmetij-
skih zavodov, ki jih je že v
prejšnjih letih pokrival ob-
činski proračun, je predvide-
no 8000 din. Pogodbe so skie-
njene s kmetijskim zavodom

Maribor in poslovnim združe-
njem za sadjarstvo in živi-
norejo Styria za prognostič-
no službo o razvoju in za-
tiranju rastlinskih bolezni in
škodljivcev ter za poizkusna
dela za borbo proti toči.

Za regresiranje mleka je
predvideno 50.000 din.

Za regresiranje obrestne
mere kreditov za obnovo vi-
nogradov je predvideno 5000
din. Svet za kmetijstvo in
gozdarstvo ter občinska skup-
ščina prejšnjega sklica sta že
razpravljala o regresiranju
obrestne mere pri kreditih za
obnovo haloških vinogradov
v zasebni lasti. Kreditna
banka je za obnovo namenila
1.000.000 din. Po predlogu
kreditne banke in sklepu up-
ravnega odbora sklada za
pospeševanje kmetijstva bo
obrestna mera razdeljena ko-
ristnikom na tri kategorije:
7-8% za interese (brez
regresa), ki jim kmetijstvo
in vinogradništvo ni osnovni
poklic in ki imajo tudi dru-
ge vire dohodkov, 5% za vi-
nogradnike, ki obnavljajo
manjše površine vinogradov
od 20 arov navzgor in jim je
kmetijstvo osnovni poklic. Za
te primere bi sklad regresiral
2%; 3% bi bila obrestna
mera za vinogradnike kme-
tovalce, ki bi združevali po-
vršine najmanj 2 ha. V tem
primeru bi bila obrestna me-
ra najstimulativnejša in bi re-
gres znašal 4%.

Begres za nabavo merjas-
cev je predviden v znesku
21.000 din. Svet za kmetijstvo
in gozdarstvo je ugotovil, da
je kvaliteta prašičev v seda-
njih tržnih razmerah izred-
nega pomena. Zaradi po-
manjkanja strokovno prizna-
nih plemenskih merjascev je
v ptujski občini mnogo de-
generiranih plemenjakov, ki
vplivajo na skromna gnezda
slabe kakovosti. Za izboljša-
vo razmer v prašičereji je
treba nabaviti že v tem letu
vsaj 70 merjascev.

Za pospeševalno službo, iz-
delavo študij in načrtov, je
predvideno 50.000 dinarjev
Upravni odbor sklada je raz-
pravljal o oblikah najučinko-
vitejše pospeševalne službe v
občini. Sklenil je, da bo zbral
predloge kmetijskih organi-
zacij in zavodov in se na os-
novi teh predlogov odločil za
vrsto pospeševalne službe.

Za izobraževanje kmetov in
kmečke mladine je predvide-
no 12.000 din za sofinancira-
nje predavanj, demonstra-
cij in dopolnilno izobraževa-
nje mladine, ki je končala
osemletko in bo ostala na do-
mači kmetiji.

Sklad je namenil 20.000 di-
narjev za sofinanciranje kme-
tijske razstave. Upravni od-
bor sklada meni, da bi med
prireditvami ob 1900-letnici
Ptuja morali dati primeren
poudarek tudi dosežkom
kmetijstva.

ZR

Padla je iz kabine in se poškodovala

29. junija je vozil Anton
Koser tovorni avto. Na poti
med Rogoznico in Desterni-
kom je med vožnjo izpadla iz
kabine Manfika Palfi iz Sa-
rajeva. Poškodovano so jo
pripeljali v bolnišnico.

Prekratka varnostna razdalja

Na križišču Mariborske in
Kidričeve ceste v Hajdini je
27. junija ob 17.30 Ciril Cvet-
ko iz Cvetkove zaradi pre-
kratke varnostne razdalje za-
del s tovornjakom v drug to-
vornjak Agrottransporta Ptuj,
ki ga je vozil Albin Kamen-
šek iz Ptuja.

Opekarna v Ormožu

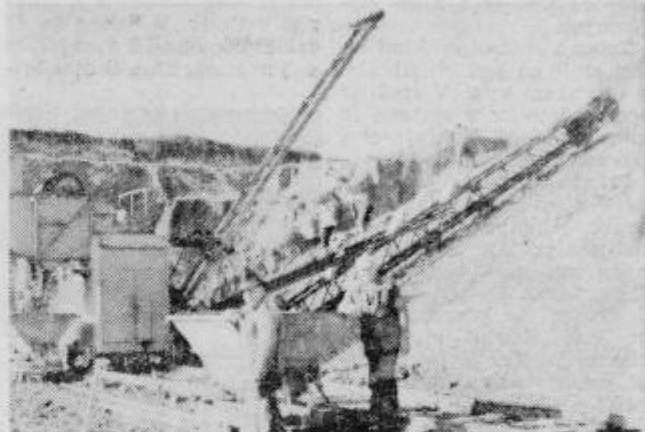
REKONSTRUKCIJA: NOVA UMETNA SUŠILNICA, BOLJŠI POGOJI ZA DELO

V ormoški opekarni smo se
pogovarjali z Milanom Sivi-
lotijem, vodjem delovne eno-
te.

Proizvodnja teče po planu.
Večjih težav ni. Povpraševa-
nje po izdelkih je veliko. Ne
morejo zadovoljiti potreb.

Lani in letos so se preu-
smerili v proizvodnjo porolit-
ne opeke za oblaganje zidov,

šilnico. Proizvodnja bi lahko
tekla tudi v doslej mrtvi se-
zoni. Z novo umetno sušilni-
co ne bodo več odvisni od
vremenskih prilik. Z njo bi
proizvajali sodobne opečne
materiale. Izboljšali bi kvali-
teto. Uredili bodo tudi trans-
port po avtomatiziranem si-
stemu. Trdo kurivo za krož-
ne peči bodo zamenjali z ma-

Stroj za kop ilovice za izdelavo opeke v ormoški opekarni

podov, za vmesne stene...
Glina je mešana z žagovino,
ki pri pečenju zgori. Opeka
ostane porozna. Ima dobro
toplotno, zvočno... izolacijo.
Največ teh izdelkov prodajo
v Ljubljano.

Obrat se pripravlja na re-
konstrukcijo. Potrebni elab-
orati so že v izdelavi. Po re-
konstrukciji bi povečal pro-
izvodnjo za 100 odstotkov; od
sedanjih 4,5 na 10 milijonov
opečnih enot. Rekonstrukcija
predvideva novo umetno su-

zutom. S tem bodo izboljšali
pogoje dela.

Opekarna ima sredstva za
prvo fazo rekonstrukcije.
Druge faze bi izvršili s kre-
diti. Opekarno bodo začeli re-
konstruirati prihodnje leto.
Izvedli jo bodo v etapah v
treh letih tako, da proizvod-
nja ne bo trpela. Surovinska
baza je raziskana. Po raziska-
vi, ki ni zajela vsega področ-
ja, bo surovine po rekon-
strukciji opekarne dovolj za
30 let.

IZVOZ ŠTIPENDISTOV IZ PTUJSKE IN ORMOŠKE OBČINE

V materialu, ki so ga do-
bili odborniki ptujske občine
za današnje sejo občinske
skupščine, je tudi poročilo o
delu občinskega javnega pra-
vobranilstva Ptuj v letu 1968.
Med drugim piše: »Od pravd,
ki so v minulemu letu konča-
ne, bi predvsem omenil pravde,
vođene na podlagi vlože-
nih tožb na vrnitev štipendi-
je zoper štipendiste, ki po
končanem šolanju niso izpol-
nili obveznosti iz pogodb o
štipeidiji in se niso zaposlili
na območju Ptuja in Ormo-
ža. Ker večina bivših štipen-
distov stalno ali začasno živi
v inozemstvu, so postopki za-
radi uporabe določil proces-
nih zakonov in mednarodnih
pogodb o pravi pomoči, pre-
cej dolgotrajni... Ko človek
čita take stvari, mu zapre sa-
po, saj vemo, da posebno v
ormoški in ptujski občini pri-
manjkuje kvalificiran kader,
da je v teh območjih najmanj
denarja za štipendije... V
inozemstvu s nam zaradi te-
ga verjetno smejejo, ker jim
vzgjajamo kvalificiran kader.

ZR

Vlomila sta v osebni avto

V Dražencih pri Mariji Vi-
dovič so vlomili v osebni av-
to avstrijskega državljanca,
ki je bil na obisku. Ponoči,
22. junija ob 11. uri sta ho-
tela vlomilca ukrasti avtora-
dio, a ga nista zna odmotiti-
rati. Ukradla sta več otroških
oblek.

Viom brez uspeha

V nočeh od sobote na po-
nedeljek, od 28. do 30. junija
so neznanci vlomili v upravo
GP »Haloškega bisera« na
Ljutomerski cesti. Vlomilci so
iskali denar, a ga niso našli.
V stavbo so prišli skozi neza-
prto kletno okno. Razbili so
tudi podboje.

Brigada »Dušana Kvedra - 1900« v Ptujju

Že na delu

Pretekli ponedeljek so se zbrali v Ljudskem vrtu pri Ptujju brigadirji brigade — Dušana Kvedra — 1900. Naslednjega dne smo jih obiskali. Pred svečano predajo prapora smo se z njimi pogovarjali.

Tabor z osmimi velikimi šotori stoji na jasi ob ribniku v Ljudskem vrtu. V sredi je opaziti jambor z zastavo in mize ter klopi. Kuhinje ni v taboru. Hrano jim dovažajo.

Pri vходу je šotor dežurnega. V njem so ojačevalne naprave, lahko bi rekli mala radijska postaja za tabor. V njem smo našli tudi dežurnega, Zarka Kolariča iz Kidričevega. Je komandir prve čete. Končal je ptujsko gimnazijo. Ker je bil dežurni, smo ga podražili, če nam lahko preda raport. Brez obnavljanja je povedal, da je tabor očiščen, pripravljen na slavnostno predajo prapora. V taboru je trenutno 48 brigadirjev. Pride še 12 »rezervistov«, ki spijo doma. Popoldne bodo že prijeli za orodje.

Treba je bilo napeti žico. Dežurni je poklical pet prostovoljcev. Če se bodo vedno tako radi odzvali kot tokrat, ne bo težav. Med prostovoljci so bili Stjepan Hanzek iz Koprivnice, Studira na višji tehnični v Splitu. Povedal je, da bo izpite opravljaj komaj v jeseni. Na morju je bil celo leto in zavezal si je spremembe. Stjepan Herczeg iz Varaždina obiskuje obrtno šolo. Dejal je, da mu že prve dni ugaja in da je vesel, da spijo pod šotori na svežem zraku. Bojan Makovecki iz Velike Nedelje je končal prvi razred gimnazije v Ptujju. Dejal je, da je preložil počitnice na poznejši čas. Družba je lepo se imamo.

Pred večjim šotorom sem videl skupino fantov. Predvidel sem, da morajo biti v njem dekleta. Nisem se zmotil. Njihov prešerni smeh se je čul po taboru. Razgovora ni bilo težko pričeti, saj je nekdo v ozadju dejal: »Briga-

dirji pozor, treba bo dati intervju za ptujski BBC!« Nasmejali smo se in Marjana Granda, šef šotora, kot so jo imenovali, je povedala, da so dobro spale. Marjana je doma iz Rač. Obiskuje gimnazijo v Ptujju. V šotoru spi 13 deklet. Ko sem jih vprašal, če so jim starši branili iti v bri-

je Franci iz markovške šole (osmi razred): F. Kukovec, F. Janžekovič, F. Lozinšek in Marjan Muršec. Dejali so, da so spali zelo dobro. Ker še niso taborili, so prvič doživeli in čuli prijeten šum dežja po šotorskem platnu. Ker so med najmlajšimi brigadirji, so po-

Mladinska brigada v Ljudskem vrtu ob dviganju zastave

gado, so dejale, da ne.

Ksenija Tramšek iz Miklavža pri Ormožu obiskuje gimnazijo. Stanuje v Ptujju. V brigadi dela, spi pa doma. Dejala je, da še nima žuljev na roki. Namesto obvezne prakse se je odločila za brigado. Ko je Ivan Santerivič nekaj pripomnil, hotel jih je podražiti, mu je Ljuba Furin hitro odgovorila, da bi bil tudi on verjetno bolj srečen, če bi bila v brigadi tudi Kiti... Salili so se, da jih je bilo veselje poslušati. Smejala se je tudi Srebrnika Dvorščak iz Varaždina, ki se je že privadila in našla prijateljice med Slovenkami. Pri šotoru sta bila tudi Zmagoslav Kmetec in Marija Vauptič iz Grajene. Povedala sta, da sta se za brigado odločila, da bi spoznala brigadirsko življenje. Žal jima je le to, da ni brigada v oddaljenem mestu, da bi spoznala druge kraje, ljudi, običaje... V šotoru so si dekleta prekrojemale obleke. Dejale so, da so jim predvsem hlače prevelike.

Pogovarjali smo se tudi z Jurijem Jakobom in Jadranom Vučetičem, ki sta zadovoljena za kulturno dejavnost. Povedala sta, da poleg radia dobijo v tabor še televizijo. Imeli bodo letni kino. Ob praznikih: 4., 22. in 27. julija bodo prireditve. Med drugim bodo povabili prvoborce, ki jim bodo pripovedovali o partizanskih letih. Ob popoldnevih bodo imeli »čestitke brigadirjev« prek svojega radia. Čestitke bodo v šalji-vi obliki.

Na drugi strani tabora so bili v večjem šotoru tudi tri-

delavske hlače.

Med kramljanjem nas je zmotil glas Alojza Gojčiča, komandirja brigade: »Brigada zbor!«. Brigadirji so se urno postrojili okoli jambora in dvignili zastavo. Brigadirje je pozdravil in jim spregovoril Stanko Lepej, predsednik OK ZMS Ptuj. Govoril je o pomenu mladinskih brigad, ki so v naši domovini že veliko zgradile. Brigadirsko življenje ima tudi velik vzgojni pomen.

Franc Tetičkovič, sekretar OK ZKS Ptuj je brigadirjem predal prapor. Med drugim je dejal, da brigada ni samo zaradi fizičnega dela pri urejevanju mesta, temveč tudi zaradi krepitev tovarštva, spoznavanja fizičnega dela, krepitev bratstva med narodi... Seznanil jih je s tradicijo ptujskih brigadirjev, ki so se prejšnja leta udeleževali brigad po vsej domovini ter vestno in častno izpolnjevali svoje naloge. Domov so se vračali kot udarniki.

Alojz Gojčič, komandir brigade je ob prevzemu prapora dejal, da bodo izpolnili vse naloge.

ZR

Trčili kolesarka in mopedistka

27. junija je kolesarka Marija Petrovič iz Ptujja pripeljala s stranske poti na Zagrebško cesto. Zaprla je pot Angeli Metličar, ki se je pripeljala z mopedom. Kolesarka je po trčenju padla. Poškodovano so odpeljali v bolnišnico.

Žagarski obrat v Ormožu POTREBNA JE REKONSTRUKCIJA

Kljub razvijajoči se žagarski dejavnosti v sosednjih občinah (ptujski, ljutomerski...), je opaziti na žagarskem obratu v Ormožu velike skladovalnice hlodovine in lesa. Zaradi vedno večjih kapacitet sosednjih žagarskih obratov je povpraševanje po hlodovini vedno večje. Ormoška žaga jo dobiva iz okolice pa tudi iz Hrvaške. V glavnem predeluje listavce. Izdelki so vseh vrst žaganega lesa, neparjena in parjena bukev, hrastov žagan les...

Žaga je imela že veliko številno gospodarjev. So jo le izkoriščali, v rekonstrukcijo niso dosti vlagali. Spadala je nekaj časa tudi h ptujski žagi. 1963. leta jo je prevzel »Marles« iz Maribora. Kot žagarski obrat še vedno spada k omenjenemu podjetju. Zadnja leta so zgradili nove parilnice in dobavili še nekatere novosti. V glavnem je žaga zastarela. Delo v njej je zelo primitivno. Eno žago — pasovko — bodo morali zamenjati ker je že dotrajala. Urediti bi bilo treba tehnološki proces na tekočem traku. Glede na to bi morali podaljšati žagalnico. Potrebna je nova stavba. Skratka, žaga

je potrebna temeljite rekonstrukcije. Delavci žage menijo, da bo to mogoče uresničiti, če bi »oni«, se pravi »Marles« za rekonstrukcijo namenila potrebna sredstva. Na obratu je zaposlenih okoli 30 delavcev, delajo v precej neugodnih pogojih. Kot kaže, so ponekod pozimi izpostavljeni mrazu, prepriha pa tudi poletna manjka.

V gostilni ukraden denar

V noči od 23. na 24. junija so ukradli v gostilni »Pri biču« iz predala 300 dinarjev. Kradel je verjetno gost, ki je izkoristil nepazljivost namizarja.

TUS

Gost se začudi visoki ceni hotelske sobe.

Portir: V ceno je zaradi nana tudi tuš s toplo vodo in hladno vodo.

Gost: Tuš mi ni potreben pišem s črnim.

KMEČKA TURISTIČNA PRIREDITEV NA GOMILI

Predzadnje nedeljo je bila pri razglednem stolpu na Gomili kmečka turistična prireditev, kakršnih je malo: tekmovalke žensk v košnji.

Ob številni udeležbi domačinov in gostov so pozdravili tekmovalke predsednik krajevnega turističnega društva ter še Mariborčana Karel Rakuša in Franjo Novak.

Šedem tekmovalk je zavze-

lo svoja mesta na zelenem travniku, ki ga je bilo treba v tekmovalju pokositi. Tak preden so tekmovalke opravile svoje delo, je bilo treh večkrat nabrusiti koso. Gostje so jih pri tem živahno spodbujali.

Prvo mesto je zasedla 17-letna Lizika Zmajčič, drugo pa 35-letna Hedvika Kolmanič.

Po tekmovalju se je razlo ob razglednem stolpu prijetno veselje, ki je trajalo do večera.

NEZAKONITO IZKLJUČENI IZ DELOVNE ORGANIZACIJE

V poročilu o delu službe pravne pomoči SO Ptuj smo zasledili tudi podatke o pravnih zaradi nezakonitih izključitev iz delovne organizacije. V enem primeru je tožnik imel nad 30 razprav pri občinskem in okrožnem sodišču ter raznih zaslišanj. Sele po večletnem postopku je tožnik uspel. Delovna organizacija je morala plačati nad milijon starih dinarjev osebne dohodka, poravnati stroške dodatke ter druge stroške. V drugem podobnem primeru pri isti delovni organizaciji je tožnik sprejel po vloženi tožbi tudi nad milijon starih dinarjev. Več delavcev, ki so jih zastopali zaradi nezakonitih izključitev, je prav tako prejelo vse dohodek za čas, ko niso bili na delu. V vseh teh primerih so predhodno skušali doseči poravnave. Bilo pa je premalo

razumevanja pri delovni organizaciji, ki ni upoštevala zakonitih predpisov, zlasti v mnogih primerih, ko je prišlo za težke socialne primere delavcev.

»TRANSPARENT NA PTUJSKI ULICI«

V zvezi z našim zapisom prejšnji številki pod gornjim naslovom nam je poslalo društvo cvetic v objavo našo nje pojasnilo:

»Pisanje transparenta društvo prijateljev cvetic naročilo ustno pri podžupniku Pleskar. Ob prevzemu predstavnikov društva so ugotovili napako ter jo izdelovalcu reklamirali, vendar za popravilo oziroma delavo novega transparenta ni bilo več časa. Priredili so torej moral izobesiti transparent, čeprav se je zaradi napake v tekstu. Društvo prijateljev cvetic, torej za pako ni odgovorno.«

TEDEN V REPUBLIŠKI SKUPŠČINI V NEKAJ MESECIH VIDEN NAPREDEK

republiški skupščini se ta sestanejo samo nekateri organi, zakonodajno-pravna komisija in komisija za družbeno pravo.

Odbor za socialno politiko in zdravstvo republiškega zbora obravnava poročilo o poslovanju socialnega zavarovanja zdravstva in zdravstvenega zavarovanja kmetov v letu 1968 in predlaga o problematiki pokojninskega zavarovanja kme-

tem problemu je letos že tretji razpravljal izvršni odbor skupščine republiške skupščine kmetov in tudi sprejel na stališča, ki med drugim poudarjajo potrebo, da bi pokojninsko in invalidsko zavarovanje kmetov obstajalo, ker ga zaradi starostne strukture kmetov ni mogoče speljati na prostovoljni osnovi. Obvezno zavarovanje bi se uvedlo s prispevkom, ki bi bil enoten za posamezno gospodarstvo, prav tako pa naj bi določila enotna pokojnina. Enotna pokojnina naj bi bila ena na kmetijsko gospodarstvo in ne na osebo. Zavarovalni lastnik kmetijskega gospodarstva, njegova žena in naslednji pod pogojem, da niso pokojninsko zavarovani že po drugih pravnih predpisih. Prav tako bi bila invalidska pokojnina predvidena le pri polni nezmožnosti nosilca zavarovanja. Invalidna pokojnina pa bi bila predvidena pri enoti v krogu zavarovalnih oseb, pri delavskem zavarovanju. Invalidno oziroma izračun o pokojninskem zavarovanju kmetov dan po sklepu republiške

konference SZDL, ki ga je prav tako obravnavala v širšo razpravo na zboru občanov.

Odbor za zdravstvo in zdravstveno zavarovanje socialno-zdravstvenega zbora obravnava varstvo pri delu in medicinsko delo. Podatki iz letnega poročila republiškega inšpektorata dela namreč kažejo, da se je v letu 1968 v naši republiki poškodovalo pri delu nad 41.000 aktivnih zavorovancev in da je bilo 68 smrtnih nesreč ali 33% več kot v letu 1967. Prav tako je bilo lani prijavljenih 1929 primerov poklicnih boleznij v delovnih organizacijah, kar pomeni tudi občuten porast v primerjavi z letom 1967.

Odbor za prosveto in kulturo republiškega zbora med drugim obravnava predlog odloka o prenosu sredstev, ki se zbirajo z odplačili posojil iz sredstev proračuna SR Slovenije za gradnjo osnovnih šol na izobraževalno skupnost SR Slovenije in o zaključnih računih za leto 1968 in finančnih načrtih za leto 1969 Prešernovega sklada in sklada za pospeševanje proizvodnje in predvajanje filmov. Prav tako obravnava zakonski predlog o odpravi komisije SR Slovenije za telesno kulturo. Naloge, pravice in dolžnosti te komisije prevzame republiški sekretariat za prosveto in kulturo. O tem predlogu razpravlja tudi odbor za telesno kulturo prosvetno-kulturnega zbora.

Skupščinska komisija za družbeno nadzorstvo ima na dnevnem redu informacijo o vprašanju odgovornosti pri projektiranju, izgradnji in prenehanju izgradnje EKK Velenje.

Dogodki v lanskem avgustu na Češkoslovaškem so pokazali, da ne smemo zaupati nikomur. Nam Jugoslovanom svoboda mnogo pomeni, saj vemo, kaj vse smo morali zaradi nje pretrpeti. Zato jo bomo znali tudi braniti (po Titu).

Takoj po avgustovskih dogodkih so se tudi v slovenjebistriški občini začele pripravice na vseh ljudsko narodno obrambo kot po vsej Jugoslaviji. Kako je tekel razvoj v slovenjebistriški občini, nam je povedal referent za civilno zaščito in obrambno vzgojo pri skupščini občine Slovenska Bistrica, Peter STEFANIČ.

Organizirati smo se začeli v dveh smereh: po delovnih organizacijah in na terenu. V vseh enajstih krajevnih skupnostih smo organizirali štabe civilne zaščite in narodne obrambe. Prizadevnost, ki so jo pokazali naši ljudje ob tej akciji, je preseгла vsa pričakovanja. Tako je bila prva faza našega dela končana. Ob tem smo naše delo že nadaljevali z izobraževanjem ljudi na terenu v obliki raznih predavanj. Na teren smo razposlali tudi precejšnje število knjižice. Kako se zaščitimo v vojni. Vse to je našlo pri ljudeh širok odziv. Dvorane so bile ob predavanjih polne in tudi knjižice ljudje berejo.

Nato smo pristopili k formiranju teritorialnih enot civilne zaščite in narodne obrambe. V zadnjem času smo imeli tudi tu več vaj in akcij, ki so pokazale izredno prizadevnost naših občanov, kar pa je bil tudi eden glavnih namenov.

Drugi del priprav teče po delovnih organizacijah. Kot ljudje na terenu, so tudi tukaj pokazali izredno razumevanje, predvsem v reševanju finančnih problemov celotne akcije.

Seveda ni obramba pred napadom edina naloga teh priprav, ampak je njihova naloga tudi pomagati ob večjih elementarnih nezgodah. Izredno pohvalno je dejstvo, ki so jo ob tem pokazale vse družbenopolitične organizacije in društva. Izredno važno vlogo

so pri tem izkazale krajevne organizacije ZZB NOV in ZROP. Te so s svojimi izkušnjami mnogo pripomogle k uspešni organizaciji.

Edini problem, ki ostaja še nadalje, je financiranje in s tem tesno povezana opremljenost teritorialnih enot. Sredstva iz občinskega proračuna za narodno obrambo ne zadostujejo, zato bomo morali najti še druge vire, predvsem v delovnih organizacijah, da bomo naše enote tudi tehnično zadovoljivo opremili, kar je v naslednjem obdobju ena naših najvažnejših nalog. -b

ZGODOVINSKA

Profesor: — Kaj so delali stari Slovani, ko so preplaval Donavo in Savo?

Mirko: — Sušili so si spodnje hlače.

NEZVESTOBA

— On ti ni zvest? Vrni mi zaročni prstan!

— Bi mu ga že vrnila, pa ne vem, kateri je njegov...

NESPORAZUM

Fotograf: Zelite, da vam povečam otroka?

Oče: Ne, naj raje kar sam raste!

DELO

— Tovariš direktor, koliko ljudi dela v vašem podjetju?

— To je odvisno od tega, sem jaz v podjetju ali ne!

V ptujskem parku so poškodovali pred kratkim luči, sedaj pa še klopi in mize

Pretekli ponedeljek so nam sporočili v uredništvo, naj pogledamo v ptujski park. Obeta se lepa priložnost kaj napisati in fotografirati. Zvedeli smo še to, da so (tedaj

izsledil storilca. Povedal je še eno pikro na račun ptujskih huliganov. Neko nedeljo zjutraj pred nedavnim je na sprehožu skozi park opazil na vsaki mizi kup človeških

Polomljene klopi in mize v ptujskem parku

še neznanec) polomili klopi in mize v parku.

V parku smo res našli razdejane klopi in tri mize. Izruvani cementni podporniki miz in klopi so ležali na tleh, lesene klopi so bile poimljene. Vsi, ki smo se zbirali okoli posledic nerazumljivega početja, smo vpraševali, kako je kaj takega mogoče. Ker so bile klopi in mize trdno pričvrščene in zakopane v zemljo, smo ugotavljali, da je morao to storiti več brezobzirnežev. Polomili so celo cementne podpornike in zvili železne palice, ki so bile v notranjosti. Prišli so tudi ptujski upokojujenci, ki najraje posedajo na teh klopih, večkrat pa na teh mizah vržejo karte. Eden izmed njih je v ogorčenju ponudil 5 starih tisočakov za tistega, ki bi

odpadkov. Da bi rešil Ptuj pred veliko sramoto, ker so prihajali prvi turisti, je plačal čisto papirja za besede. Seveda je bilo čuti še marsikatero, ki jo huligani zagodejo v mestu.

Ko so opazili, da sem od časopisa, so mi naročili, naj to početje pošteno »obdelam«, saj so pred kratkim razbili v parku tudi luči. V prvi igri sem že zbral najbolj strupen besedni zaklad, da bi »obdelal« storilce. Vendar se mi je zdelo, da je škoda časopisnega papirja za besede, ki bi jih bilo treba uporabiti. Ker so storilce že prijeli, upam, da jih bodo pošteni, pa ne samo »za ušesa«.

Naša pomoč

anko Vrabl, avtoprevoznik. Ptuj: Po zakonu o varnosti v cestnem prometu lahko voznik amater 0,05 promila alkohola v krvi, po zakonu pa nič. Zakaj ta razlika? Če poklicni voznik vozi voznikovo vozilo, ali lahko vozi 0,05 promila alkohola v krvi?

Količina alkohola v krvi voznikov motornih vozil določena tretji in četrti odstavek 12. člena temeljnega zakona o varnosti v cestnem prometu (U. I. SFRJ, št. 14/65) in v cestnem prometu (U. I. SFRJ, št. 14/65) in o sp. in dopoln. zakonodaji (U. I. SFRJ, št. 20/69), je glasita:

Če se, da je pod vplivom alkohola, ali se pri uriniranju ali s kakšno znanstveno metodo za opredelitev količine alkohola v organizmu ugotovi, da je v krvi več kot 0,05 promila alkohola, ali se pri uriniranju ne glede na vsebino alkohola v krvi z zdravniškim pregledom ugotovijo prisotnosti alkoholnih motenj, voznik motornega vozila, katerim se opravlja javni prevoz, ne sme piti alkoholnih pijač, dokler vozi voznikovo vozilo, in ne nasto-

piti dela, če ima v organizmu alkoholi ali kaže značilne alkoholne motnje.

Zakonodajalec (zvezna skupščina SFRJ) s prvotnim besedilom 12. člena zgoraj navedenega zakona ni razlikoval amaterskih in poklicnih voznikov motornih vozil v javnem prometu. Z dopolnitvijo zakona (sedanji četrti odstavek 12. člena) pa je poostril določbe o količini alkohola v krvi poklicnega voznika motornih vozil tako, da je prepovedal tudi najmanjšo količino alkohola v krvi poklicnega voznika.

Vprašujete, zakaj ta razlika. Avtentično pojasnilo bi vam lahko dal edino zakonodajni odbor zvezne skupščine, ki je pripravil spremembe in dopolnitve zakona. Mislimo, da je zakonodajalec poostril te določbe predvsem zaradi same narave dela poklicnega voznika — ta je vsak dan in skoraj ves oziroma celo več kot ves delovni čas na cesti, upravlja večja vozila in je od njegovega dela odvisna varnost večjega števila ljudi (voznik avtobusa!), medtem ko je pri vozniku amaterju stvar ravno obratna.

Glede vašega drugega vprašanja pa naslednje: četrti odstavek 12. člena dovolj precizno navaja, ko pravi: »Voznik motornega vozila, s katerim se opravlja javni prevoz, ne sme piti alkoholnih pijač, dokler vozi...« itd. Če torej sicer poklicni voznik ne vozi takšnega vozila, velja, vsaj po našem mnenju, da je izenačen z voznikom-amaterjem.

Ne glede na to pa tudi mislimo, da mora poklicni voznik iz lastnih izkušenj vedeti, da ima vsaka, tudi zelo mala količina alkohola v krvi na voznikove sposobnosti negativen vpliv in da bi se moral poklicni voznik docela izogibati alkohola tudi takrat, ko vozi kot voznik-amater.

DOKAZ

— Dragi, ti si popolnoma pozabil na me. Misliš samo na nogomet, ne pozabiš na nobeno važno mednarodno srečanje, stavim pa, da si pozabil na datum najine poroke!

— Nikakor draga, to je bilo takrat, ko je Francija premagala Španijo z rezultatom 4:2!

Anton Janez Murko

(ob 160-letnici rojstva)

V lanski številki zgodovinskega časopisa Kronike je letos umrl Jan Sedivy objavil na novo odkrito sliko slovenskega slovnicearja Antona Janeza Murka, ki se je rodil pred 160 leti. Srednji izobraženci, pa še celo nekateri višji, ki so pozabili na svoje šolsko znanje, ga avtomatično zamenjajo z njegovim znanim soimenjakom Matije Murkom, ki je bil tudi slovnicear. Vendar pa ne moremo molče mimo te obletnice, ker lahko verjamejo njegovim življenjepisem, da je pomen Antona Murka v slovenskem merilu prav tako velik, kot je pomen Matije Murka (1861—1952) v slovanskem svetu. Oba sta tudi Slovenjgoričana, čeprav ne iz iste vasi.

Če pogledamo v kratkem njegovo življenje, vidimo, da se je rodil 8. junija 1809 v Crmčjensku pri Sentrupertu srednjemu kmetu. Za razliko od mnogih drugih, ki so imeli pred sabo cilj postati duhovniki, je želel on študirati medicino. Iz hiše sta se šolala še dva brata. Njegova študijska pot je bila zaradi revščine posuta z lakoto in pomanjkanjem. Gimnazijo je končal v Mariboru, kjer je veljal za »najhujšega« Slovenca in se nato kljub odporu vpisal na filozofijo, ker za študij medicine ni imel denarja. Nekaj časa je zaradi težkih gmotnih razmer moral opustiti, stopil kot brat v samostan, a od tam kmalu izstopil in se nato preživljal tako, da je za štajerskega rojaka in cerkvenega pisca Vida Rižnerja (1793—1861) prepisoval in prevajal razno nabožno in slovsko literaturo. Nato je sprejel ponudbo od graškega založnika Greinerja, naj izda nemško-slovenski in slovensko-nemški slovar s predgovorom in ki bi naj s svojim delom zajel celotno jezikovno področje Slovencev. Murko, tako rekoč še mladenič, se je lotil izredno težavnega dela, saj se je v tem času že pričel razcep med Štajerci in Kranjci oziroma točneje rečeno, pojavila sta se Metelko in Dajnko s svojima pisavama. Fran Metelko (1789—1860), ki je »izumil« metelčico, je vzel za knjižno osnovo v svoji slovnici doljenjsko narečje, medtem ko se je Peter Dajnko (1787—1873) s svojo dajničico naslonil na vzhodnoštajerski dialekt, ki se govori okrog Velike Nedelje. Murko je svoje delo opravil nadpovprečno dobro, dal Slovence slovnico (Theoretisch-praktisch Slowenische Sprachlehre, Grätz 1832) in v naslednjem letu obširen 900 strani debel nemško-slovenski slovar. V tako gmotno težkem stanju — njegovo edino sredstvo za preživljanje je bil skromen hono-

rar, ki ga je sproti med pisanjem slovnice prejemal od Greinerja — je stopil v bogoslovje in ga kmalu končal. Se preden pa je postal duhovnik, se je še enkrat potegoval za posvetno službo, to je za stolico slovenskega jezika na graškem vseučilišču, a so ga odklonili, vsi dajničarji so bili proti njemu (Dajnko Rižner, Kvas) in stolico je dobil Kvas. Po nekaj letih službovanja na gornjem Štajerskem je postal dekan v Zavrču v Halozah, kjer se je posebno boril proti tujski gospodi, ki je neusmiljeno izžemala preprostega haloškega kmeta. V tem času je tudi dobil zlati križec za zasluge pri obrambi prebivalstva v času veli-

Anton Janez Murko

ke dravske poplave. Iz Zavrča je odšel kot dekan v Hoče, kjer je 31. decembra 1871 umrl.

Zakaj je še danes pomembno ime Antona Murka? Njegova največja zasluga je, da je sprevidel, kam pelje Dajnkova pot. Slovenski narod, ki se je začel komaj prebujati, je hitro začutil posledice svoje stoletne pokrajinske ločenosti in nerazumevanja med njimi. Zato je Murko pisal svojo slovnico s težnjo najti skupna težišča, ne pa se nasloniti na en sam dialekt. In ker je imela osrednja književnost že največjo tradicijo in že večstoletno rast, je smatral za razumljivo, da se kot na tako nasloni, ne pozabi pa na narečja. Zato podaja pri nekaterih besedah po dve ali še več različnih oblik. Pri tem upošteva svoje predhodnike in tu mu je posebna avtoriteta Kopitar. Tudi pri slovarjih temeljito zbere besede s prejšnjih slovarjev, si jih izposoja pri ostalih slovenskih narodih in marsikatera od njih preide prav po njegovi zaslugi v slovenski jezik. »Bistra pronicavost duha, jasna in trezna preudarnost ter smisel za stvarnost in praktično vrednost so ga pri tem čuvali znatnejših stranpotic, v enem oziru

pa mu je pomanjkljivost podrobnega znanja bila morda celo v prid: silila ga je, da se je izogibal malenkostnega pikolovstva in neodjenljivega doktrinarstva, ter vtisnila na ta način njegovemu delu značaj širokopotezne spravljivosti in radi tega sprejemljivosti za vse.« (Janko Glazer). Zato ni čudno, da je ob izidu slovnice in posebno slovarja naletel na odobravanje Kopitarja, Slomška, Prešerna, Copa, od zunaj pa Jana Kollara in največjega ruskega romantika Puškina, ki si je celo njegovo slovnico nabavil in en stavek o kmetu iz nje uporabil v svojem delu. Še celo dajničarji, proti katerim je bilo Murkovo delo naperjeno, so mu morali priznati veljavo, čeprav so trdili, da so ga Kranjci kupili. V svoji slovnici je objavil tudi dve Prešernovi pesmi in s tem priznal Prešernov pomen za vse slovenske pokrajine.

Kakor je v svojih prvih delih želel odobravanje, tako so ga leta 1936 napadli zaradi izdaje Volkmerjevih pesmi, ki so jih imenovali neokusne »čenče« (Prešeren) ali »ščrbekarije« (Vraz) in Prešeren mu v epigramu nadenene najhujšo psovko, kar se je lahko da, in sicer »izdajavec«, ali »iškarjot«, kar je lahko besedna igra za izdajatelja, vendar pomen v negativnem smislu ostane. In te trditve je za njim sprejela slovenska literarna zgodovina in šele dosti pozneje so to omilili, češ, da je Prešeren pretiraval. Razmislimo malo o Murku, ki nastopi proti slehernemu regionalizmu, ki se ne priključuje niti ilircem kot mnogi ostali Štajerci, ki žanje pohvalo domačin in tujih pomembnih osebnosti, sedaj pa ga oba vodilna predstavnika, Prešeren in Vraz, eden goreči Kranjec, drugi ilirec, napadeta in se lahko po pravici vprašamo, ali je Murko s to izdajo Volkmerja padel res tako nizko, ali pa je tu kaj drugega vmes? Prešeren, ki je bil resničen umetnik, je bil po drugi strani preveč ozko vklešen v svoj ljubljansko-gorenjski svet; razumel je sicer, da rabijo obrobne pokrajine duhovno-kulturno življenje na višjem nivoju kot so razne moralistične in kmečke bukvice, ni pa razumel, da ima vsaka pokrajina svoje jezikovne značilnosti in zgodovinsko tradicijo in ne more porajati drugačnih ljudi, kot so. Vraz pa je bil nasprotno že preveč nagnjen v ilirsko idejo in čeprav je sam nekoliko zbral narodno blago in celo v svojem delu objavil nekaj Volkmerjevih pesmi, ni več razumel starega narodnega Volkmerjevega jezika. Poleg tega pa je bil to že nov čas, nov umetnostni

nazor romantike, a Volkmer spada še v moralističen in poučen klasicizem. (Volkmer je živel od 1741 do 1816.) Murko, ki je Volkmerjeve pesmi objavil 20 let po pesnikovi smrti, je s tem ohranil slovenstvu neobjavljene pesmi prvega štajerskega pesnika, oziroma enega prvih slovenskih pesnikov sploh, poleg tega pa se s tem ni odpovedal svojim načelom o enotnem slovenskem knjižnem jeziku. To se je pokazalo skoraj v istem času, ko mu je sekovski ordinariat naročil, naj da svoje mnenje o dajnici, saj so njeni pristaji do 1836 izdali že več kot 50.000 zvezkov v tej pisavi. Tu je Murko v svojih dveh »razpravah« še enkrat poudaril, da se naj slovensčina gradi na že ustaljeni knjižni osnovi in da ne potrebuje ne metelčice in dajnice do bohorčica zadostuje, če pa se že Slovenci lotijo reforme črkopisa, naj prevzamejo gajico, ki jih bo s tem približala bratskemu hrvaškemu narodu. Vlada je njegovo mnenje upoštevala in dajnico prepovedala, medtem ko je že prej izginila tudi metelčica. Ponovna izdaja njegove slovnice je že izšla v gajici in je bila to sploh prva slovenska

slovnica, pisana v novi, romana današnji pisavi. Če pomislimo, da je bil to let star, ko je napisal tako rekoč skoraj vsa svoja dela, se čudimo, kako da je bil zneženje umolknil. Eden njegovih biografov, Janko Glazer sicer trdi, da je Murko ustvarjal le po sili zunanega razmer, da se je vedno oglašil, ko je bil izzvan, vendar so vzroki za ta molk verjetno kompleksnejši, saj je bil s izvrševanjem svoje duhovnopastirske službe preveč zavzet za skrb do svojih ovčic, posebno kot dekan bil obremenjen z vrsto obveznosti, hkrati pa je bil v rezan od kulturne sredine in ostalih prednosti, ki sta tudi. Vendar pa je bil v svoji volji, da bi v razvoju slovenskega jezika s svojim načelnim in treznim odnosom rešil notranjo separacijo. Zato je potrebno, da se z upoštevanjem spomnimo na tega pomembnega moža, ki je bil Slovenjgoričan, trdil, da »slovensčina neje doma na Kranjskem, niti na Koroškem al Štajerskem, tem le v vseh skupaj« in na njegovo desetletno službovanje v Zavrču, kjer se je lotil vsa zavzetostjo težkih socialnih problemov. E. J.

Kako očuvamo zgodovinske znamenitosti mesta

Ze v letu 1947 je republiški zavod za spomeniško varstvo zavaroval bistriški grad in njegovo bližnjo okolico, predvsem grajski park z okolico, kot kulturnozgodovinski spomenik.

Kljub temu so v neposredno bližino parka pred leti preselili EMMI iz Zg. Bistrice. Ze takrat je bila ogrožena kulturnozgodovinska dediščina naših prednikov. Vse takratne intervencije zavoda za spomeniško varstvo niso pomagale. Predvsem se je postavljalo vprašanje, zakaj se podjetje EMMI ne bi razvijalo dalje v industrijski coni, ki je za Slovensko Bistrico predvidena.

Ker pa ima obrtno podjetje še nadalje težnjo po razširitvi, je zavod za spomeniško varstvo zavrnil pristanek k nadaljnji razširitvi EMMI v tem delu stanovanjsko-šolske cone v Slovenski Bistrici s predlo-

gom, da se začne razmišljati o prestavitvi tega podjetja v industrijsko cono.

Kakorkoli gledano, je sednja lokacija obrtnega podjetja EMMI dejansko ponesrečen. Težko pa je zahtevati od podjetja, da se preseli, saj vse kako težko ustvarimo vsakogar, odkod pa sredstva za stopno preselitev celega podjetja? Na drugi strani pa prav tako razumljiva zahteva zavoda za spomeniško varstvo Bistriški grajski park si je vredno pogledati in bi vsaj nadaljnje širjenje EMMI moralo pokvarilo celotno okolje.

»Po toči zvoniti je prepoved pravi star ljudski prepoved. Zato bosta morala podjetje EMMI in zavod za spomeniško varstvo najti skupni jezik.« Zato, da bi bil volk sit in ne cela, ampak zato, da bi bila ohranili zapuščino naših prednikov, ki je res enkratna.

Obvestilo ptujske knjižnice

Uprava Ljudske in študijske knjižnice v Ptujju obvešča bralce, da bodo zaradi preselitve študijske knjižnice od 7. julija dalje ZAPRTI VSI ODDELKI KNJIŽNICE.

Knjižnica bo zaprta za bralce verjetno 14 dni.

OTROŠKA USTA

Gostilničar je za trenutno zapustil gostilno in pustil točilno mizo svojega mlajšega sina. V gostilno pride in naroči kozarec vina in iz zarec vode.

— Voda vam ni potrebna, saj jo je že očka primešal v vinu — odgovori mladi mladenič.

Lep turistični prospekt Ptuja in okolice

Letos se Ptujčani lahko pohvalimo z lepim turističnim prospektom. Priredil ga je prof. Jože Maučec, izdalo pa ptujsko turistično društvo. Prva dva prospekta sta že pošla. Novega so natiskali v 100.000 izvodih v barvah. K temu so pripomogle ptujska trgovska in gostinska podjetja. Prospekt je med najlepšimi v Sloveniji. Vse priznanje so mu izrekli poznani turistični delavci. Fotografije je izdelal Jože Gal, klišeje pa dunajska firma. Tiskala ga je tiskarna v Murski Soboti.

Poudarek prospekta je na kulturnozgodovinskih in gostinskih značilnostih Ptuja in okolice. Najpomembnejša je kulturnozgodovinska stran. Petnajst slik prikazuje najpomembnejše kulturnozgodovinske spomenike Ptuja in okolice zaradi katerih je to območje turistično mesto in privlačno tudi za zgodovinarje, arheologe... Na slikah so najdražji kulturnozgodovinski spomeniki, ki jih hranijo v ptujskih muzejih in v gradu. V barvah so upodobljeni gotski krilni oltar iz ptujskega muzeja iz leta 1455, mitrej na Bregu pri Ptuj, notranjost proštirske cerkve v Ptuj, oltarni relief na Ptujski gori iz začetka 15. stoletja, Jurjev kip iz 15. stoletja, gobelin iz ptujskega muzeja, stenske tapete iz ptujskega gradu, slikar Kazimir: Pogled na Ptuj, panorama Ptuja, fasada nekdanjega dominikanskega samostana v Ptuj, ptujski grad — renesančne arkade, magistral v Ptuj, Ptujská gora — cerkev, biser slovenske gotike.

Druga stran prospekta ima 16 slik, ki prikazujejo gostinske objekte v Ptuj in okolici, prirodne lepote vinorodnih Haloz in Slovenskih goric. Trije motivi prikazujejo bogato ljudsko folkloro Ptuja in okolice, ki jo prikazujemo na kurentovanju v Ptuj. Na prospektu so lepi barvi na posnetki ptujskega hotela, turistična trgovina »Jasmin«, baročni grad v Dornavi pri Ptuj, kurent, klopotec-simbol goric, mestni stolp v

Ptju, grajska restavracija, vinska klet »Slovenskih goric«, letovišče grad Borl, Gorca — gostišče v Halozah, folklorni plesi,...

Prospekt ima priloge v petih jezikih. Razposlali so ga že avstrijskim, nemškim, švedskim, francoskim, italijanskim... turističnim agencijam. Poslali so jih tudi našim turističnim agencijam, na obmejne prehode, kjer jih zastoj delijo turistom. Poslali so jih tudi na graški sejem, kjer so jih delili obiskovalcem sejma. Lep prospekt

bo pripeljal še marsikaterega turista v Ptuj.

Te dni so se v Ptuj pojavile tudi nove barvne razglednice z barvnimi motivi iz prospekta. Razglednice so lepe. Želimo, da bi Ptujčani segali po njih in z njimi seznanjali znance, prijatelje, sorodnike... z lepotami naše doma in okolice, z našimi kulturnozgodovinskimi spomeniki... S tem bodo zbudili večje zanimanje tujih turistov za naše lepote.

ZR

OB ZAKLJUČKU ŠOLSKEGA LETA V BISTRIŠKI GLASBENI ŠOLI

Minuli četrtek je glasbena šola v Slovenski Bistrici s koncertom v domu kulture končala letošnje šolsko leto. Na koncertu je nastopil tudi pevski zbor otroškega vrta iz Slovenske Bistrice pod vodstvom Malke Veler.

Učenci glasbene šole so nastopili najprej samostojno in nato v zboru. Polna dvorana kulturnega doma je bila zadovoljna nad prikazanim znanjem gojencev, ki jih vodi Aleks Stakul st.

V programu so nastopili tudi varovanci otroškega vrta. Ti so imeli v zadnjih dneh v Slovenski Bistrici tri javne nastope. Zapeli pa so tudi v Laporju, kamor jih je povabila na zaključno prireditev osnovna šola Gustava Sillha.

Izšla je »Pikapolonica« — glasilo pionirjev in mladincev posebne osnovne šole v Slov. Bistrici

Ze pred leti se je med pedagoškimi delavci posebne osnovne šole v Slovenski Bistrici rodila misel o izdajanju glasila učencev te šole, vendar je vsled objektivnih vzrokov — šola je bila komaj v razvoju formiranja popolne osemletke —, ostalo glasilo samo v zamislih.

Ob pripravah in sprejetju programa dela pionirske in mladinske organizacije potrdil zamisel svojih učiteljev o pričetku izdavanja lastnega glasila. Kmalu za tem so že pričeli z zbiranjem prvih sestavkov in risb. Istočasno pa so izmed številnih predlogov izbirali tudi ime lista: PIKAPOLONICA.

Pod skrbnim vodstvom mentorice pionirske in mladinske organizacije na šoli Vide Lipovnik kakor tudi vseh ostalih učiteljev in vzgojiteljev je bil led prebit in PIKAPOLONICA je med mlajšimi tako tudi med starejšimi bralci doživela prvi uspeh. Posvečena je 50-letnici ZK in SKOJ. Glasilo posebne osnovne šole v Slov. Bistrici se uvršča med redke tovrstne izdaje, zato so vsi nanjo zelo ponosni. Prepričani so, da bo sedaj, ko so prehodili prve težave, veliko lažje pri izdaji naslednje številke, za katero predvidevajo, da bo izšla 29. novembra.

Viktor Horvat

Obnova sodnega poslopja vedno dražja

Poslopje občinskega sodišča je bilo grajeno na neizoliranih temeljih, zato je vlaga prodrla že do prvega nadstropja, hišna goba pa je začela razjedati vse lesene dele stavbe in pohištva. Lani je ptujska občinska skupščina namenila 20 milijonov starih dinarjev za popravilo poslopja, 35 milijonov starih dinarjev pa so zagotovili s posojilom SR Slovenije za gradnjo sodnih poslopij.

Asanacijska dela, med katerimi je horizontalna izolacija in vbrizgavanje strupa v zidove od prvega nadstropja, pa so uničila precejšen

del fasade in povzročila razpoke in odpadanje ometa v notranjosti prvega in drugega nadstropja. Zaradi tega bodo morali opraviti še več del, ki jih niso planirali (popravilo fasade in ometa ter beljenje in pleskanje prvega in drugega nadstropja, nadomestitev in izravnavo oken na stopnišču ter premestitev ene predelne stene zaradi boljše funkcionalnosti). Predračunska vrednost dodatnih del znaša nad 15 milijonov starih dinarjev, ki jih bo občina zagotovila s posojilom pri ptujski kreditni banki. Skupna predračunska vred-

Nagrajena naloga

Srp in kladivo na rdeči zastavi

Ce bi me vprašali, zakaj tako rada obiskujem pokopališča, ne bi vedela povedati. Morda zato, ker me spominjajo na tiste, ki smo jih ljubili in jih sedaj ni več med nami. Ena izmed teh je bila Kovačeva mama, o kateri mi je nekoč pripovedoval bivši partizan Ivan na nekem majhnem vaškem pokopališču. Koliko je teh mamic! boste dejali. Toda njena zgodba je nekaj posebnega, kar se je videlo že na spomeniku, na katerem sta bila vrezana srp in kladivo.

»Poslušaj me, dekle, povedal ti bom nekaj o življenju Kovačeve mame!« Da, prav tako mi je rekel tovariš Ivan in pričel:

»Kovačeva mama je živela sama v majhni kovačiji na robu gozda. Imela je kozo, zajčke in nekaj putk. Ker je bila tako osamljena, so jo imeli v vasi za čudaka. Govorili so, da je vraževerna. Ne vem, morda je bila taka na zunaj toda nihče ni poznal njenega srca in njene notranjosti.

Prišla je vojna. Kovačeva mama je bila še vedno sama. Slišala je o partizanih in si je večkrat zaželela, da bi obiskali tudi njo. Včasih je ponoči, ko je slonela pri oknu, celo opazila, da se proti gozdu pomika kolona ljudi. To so bili partizani. Toda k njej ni prišel nobeden, čeprav je bila njena hišica na samotni. Kovačeva mama je dobro vedela, da zato, ker je v vasi ne marajo. Tudi jaz sem šel večkrat mimo njene hišice, toda ustavil se nisem nikoli. Neke pomladne noči pa smo vendarle potrkali na vrata hišice, v kateri je stanovala Kovačeva mama. Bill smo trije: Janez, Mirko, ki je bil ranjen, in jaz. Nemci so nam bili za petami in prav zato smo potrkali na njena vrata.

»Ježšmarija!« je dejala. »Kdo pa ste?«

»Partizani. Ranjenca imamo.«

»No, potem pa stopite v hišo!«

nost asanacije sodnega poslopja se povečuje od 55 na 70 milijonov starih dinarjev, udeležba občine pa od 30 na 35 milijonov starih dinarjev (50% skupne predračunske vsote).

Mnogi menijo, da je v staro stavbo »vtakniti« 70 milijonov, mnogo preveč. Stavba je kljub obnovi stara. Ne vidijo opravila za to v nekaj kulturnozgodovinskih značilnostih, ki so na stavbi. Stavba sega tudi v sredo ulice in trga. Skratka, za 70 milijonov starih dinarjev (verjetno bo jih treba še več) se lahko že veliko novega zgradi.

ZR

Takega sprejema nisimo pričakovali. Takrat sem šele spoznal njeno srce in njo v resnici. Ponudila se je, da bo stregla Mirku, ki bi naj ostal kar pri njej. Pustili smo ga, sami pa smo po kratkem odih odšli.

Kako je skrbela zanj! Kot da je njen lastni sin! Povedala mu je marsikaj iz njenega žalostnega in težkega življenja. Mirko pa ji je pripovedoval, kako bo lepo v svobodi. Takrat ji je dejal:

»Veste, mamica, ko bo svoboda, bova midva korakala v prvi vrsti povorke, ki se bo vila skozi mesta in vasi in v roki bova imela rdečo zastavo na kateri bosta srp in kladivo — simbol vseh delovnih ljudi.«

Ves dan sta se pogovarjala o tem, Mirko pa je kmalu nato ozdravel. Prišli smo ponj. Kovačeva mama je ob slovesu jokala toda Mirko je je potolažil. »Ne jočite mamica,« ji je rekel, »če ne prej, se bova videla, ko bo svoboda.«

Zasijala je svoboda. Takrat Kovačeva mama ni strelpa v bajti. Šla je v vas, da bi tam pričakala Mirka. Vsi so prihajali, njega pa ni bilo. Gledala je naokrog, da bi ga morda kje uzrla. Tedaj me je zagledala. Stopila je k meni in me vprašala:

»Tovariš Ivan, ste morda videli Mirka?«

»Ze sem ji hotel odgovoriti, ko mi je dejala:

»Veste, Mirko mi je dejal, da bova takrat, ko bo svoboda, skupaj nosila rdečo zastavo.«

Nenadoma je privlekla na dan majhno rdečo zastavo, na kateri sta bila našta srp in kladivo. Vedel sem, da moram spregovoriti:

»Mamica, toda... Mirka... Mirka... ne bo!«

Začuden me je pogledala, nato se je tiho obrnila in odšla. Hotel sem steči za njo, toda prijateljji so me ustavili. Naslednjega dne smo jo našli mrtvo pri potoku. Pokopali smo jo in na krsto položili njej tako priljubljeno rdečo zastavo s srpom in kladivom, ki jo je sama sešla in hranila za svobodo.

Umolknil je in me pogledal.

»Ali ni žalostna zgodba?«

»Žalostna, da, in zdi se mi, da je zapisana tudi na spomeniku v podobi srpa in kladiva. Toda, kdo vam je to zgodbo povedal?«

»Povedal mi jo je Mirko, preden je umrl. Bilo je nekaj dni pred osvoboditvijo.«

Nato se je Ivan tiho dvignil in odšel. Tudi jaz sem šla. In zdelo se mi je, da v daljavi plapolja v vetru rdeča zastava, na kateri sta se razločno videla srp in kladivo.

Tita Koren, 7. b OS Miklavž

OBVESTILO SLOVENJEBISTRISKIM OBČANOM!

NA DAN BORCA, CETRTEGA JULIJA, BO PRI OSANKARICI NA BOJISCU POHORSKEGA BATALJONA SVEČANA PROSLAVA OB 10. URI DOPOLDAN.

VABLJENI!

SLOVENIJALES

razstavlja pohištvo v Ptuj

V prostorih osnovne šole »Toneta Znidariča« v Ptuj razstavlja in prodaja pohištvo »Slovenijales«, enota pohištvo iz Maribora. Razstava bo odprta do 15. julija.

Ob otvoritvi so predstavniki podjetja povedali, zakaj so se odločili za razstavo v Ptuj. Prostor ptujskih trgovin niso primerni za predstavitev pohištva in druge opre. Razstava mora biti estetska. Želijo pokazati Ptujčanom in to čim bolj nazorno, uspehe pohištvene industrije. Za prodajo so se odločili, da jim ne bo treba v Maribor. Nakupovati pohištvo v oddaljenih krajih ni tako enostavno.

Razstavili so sprejemnice, spalnice, kuhinje in druge stvari, ki jih potrebujemo za opremo stanovanja. Z razstavljenimi predmeti so ustregli predvsem najzahtevnejšim kupcem. Vsem okusom je težko ustreči. Nakup se večkrat ustavi tudi zaradi premajhnih sredstev.

Gospodinje še kupujejo kuhinjske kredence, vendar izpodrivna klasično kuhinjo »švedska kuhinja«. Njeni elementi se lahko racionalneje namestijo.

Pri spalnica in sprejemnih sobah, vseh vrst, in velikosti je kaj videti in izbrati. Vsak komplet ima svoje prednosti. Pri obiskovalcih je bilo videti, da so izbirali po okusu in ceni. Primerjali so tudi prostore svojega stanovanja z velikostjo pohištva. Zanimali so se tudi za preproge, namizne prte in dodatno opremo. Ugodno je tudi to, da lahko kupijo na potrošniški kredit. Razstavlje je prikazal potrošnikom veliko in tako, da se prav lahko odločijo za nakup tega ali onega pohištva.

Pri otvoritvi so predstavniki podjetja seznanili obiskovalce, da ima enota z gradbenim materialom vse vrste stavbnega pohištva, re-promateriala za obrtnike... po konkurenčnih cenah. Graditelji hiš lahko dobijo vse,

povedala, da se bo ob nakupu odločila za švedsko kuhinjo. Je lepša. Zdi se, da bo v njej boljše kuhala. Na razstavi je vse lepo. Cene so nekoliko visoke, a je v stanovanju s takim pohištvom res lepo.

Dnevna soba »Daniela«

kar potrebujejo. Informacije o stavbnem pohištvo bodo dobili na razstavi.

Ko smo vprašali predstavnike podjetja, kakšne načrte imajo za zadovoljevanje potrošnikov tega območja, so povedali da bodo podjetje širili tako, da bodo zadovoljili vse kupce tega območja. Upajo na povezavo s tukajšnjimi trgovskimi podjetji. Če tako ne bo uspeha, bodo zadovoljili potrebe s svojo prisotnostjo. Njihova naloga je širiti podjetje.

Kaj menijo o razstavi ptujске gospodinje: Glatzova je

Sarčeva: Razstava ji je zelo všeč. Razstavljeni so modeli, ki jih doslej še nismo videli. Če hočemo kaj boljšega, moramo kupovati v Mariboru. ZR

20 LET GASILSKEGA DRUŠTVA KORAČICE

Gasilsko društvo Koračice je slavilo v nedeljo, 22. junija t. l. 20-letnico obstoja. Na svečanosti so prevzeli novo motorno brizgalko. Predsednik občinske gasilske zveze Ormož, Franc Pučko je podelil 17 diplom gasilcem za dolgoletno sodelovanje. Ena diploma je bila za 30 let, 16 pa za 20 let v gasilskih vrstah. Republiška gasilska priznanja sta prejela Janko Kokoč in Ivan Kupčič.

V OBČINI PTUJ VEČJE ŠTEVILO KRONIČNIH ALKOHOLIKOV

Pri pristojnem organu smo zvedeli, da je problem alkoholizma v ptujski občini zelo pereč. Večje število kroničnih bolnikov zaradi alkoholizma. Nekateri povzročajo v vlnjenem stanju težka kazniva dejanja in prekrške, ogrožajo sebe in okolje, zlasti na delovnem mestu ali pa v prometu na cestah. Podatki kažejo, da je na območju države okoli milijon alkoholikov, prav tolikšno število pa naj bi bilo v nevarnosti, da postanejo kronični alkoholiki. Obvezno zdravljenje takih

Naš dojenček

Ze naziv »dojenček« za otroka do enega leta pove, kakšen je način njegove prehrane. Včasih niso dosti razmišljali o tem, kako otroka hraniti. Mati je rodila otroka in ga dojila. Če je bila družina premožna in mati ni hotela dojiti ali ni mogla iz kakršnihkoli vzrokov, je prišla v hišo dojilja, ki je poleg drugih izpolnjevala tudi to »materinsko nalogo«. Moderni časi, kot jim pravimo, ki so spremenili mnogo stvari v življenju, so spremenili tudi to. Nekateri matere enostavno nočejo dojiti iz različnih vzrokov. Mnenje, da zaradi tega trpi telesna lepota, ni na zadnjem mestu med vzroki. Pomanjkanje časa in miru, ki je za to potreben, sta zopet važna momenta.

Razmislimo malo, zakaj so nekateri zdravniki tako vneti zagovorniki naravne prehrane dojenčka. Sestava materialnega mleka je namreč takšna, da ga želodec malega dojenčka dobro prebavi, medtem ko kravjemu mleku ni kos. Zato umetno hranjenemu otroku ali zalivančku razredčujejo kravje mleko 1:1 (z vodo). Tako mleko pa je po kalorijah manj vredno kot ista količina materinega mleka in vsebuje tudi manj raznih koristnih sestavin, kot so beljakovine, soli in vitamini. To skušajo popraviti z dodajanjem raznih snovi, raznimi kašami ind.

O razvoju gasilstva v 20 letih je poročal Alojz Ganza, predsednik gasilskega društva. S težko pridobljenimi sredstvi so si tamkajšnji gasilci zgradili dom. Največ sredstev so dobili s prostovoljnimi prispevki. Gasilska četa šteje 26 članov. Društvo je eno najboljših v ormoški občini. V organizacijo je vključenih tudi več žensk. Ženska desetina bo nastopila z gasilskimi vajami na ptujskem stadionu ob proslavi 100-letnice gasilstva na Slovenskem in 1900-letnice Ptujja 13. julija letos. ZR

boleznij bi bilo nujno vsekakor čimprej uzakoniti, postopek pospešiti in poenostaviti. ZR

Vdrlj so v upravo LES-a

V nočeh od 21. do 23. t. m. je neznanec vlomil v upravo podjetja »Les« v Ptuj. V slopje je prišel skozi nezaprto straniščno okno. Vdrlj je v mizni predal in odnesel ročno blagajno, v kateri je bilo okoli 700 dinarjev. Vrnil se je po isti poti. Za storilcem polzvedujeja.

Zdravniki tudi domnevajo, da za normalen razvoj majhnega otroka ni na zadnjem mestu dober duševni kontakt z materjo. In ta se posebno poglablja pri dojenju. Te »ljubezniki« ki jo otrok pije iz materine dojke, ne more nadoknaditi tako razredčeno kravje mleko, kakor trdijo nekateri zdravniki. Z materinim mlekom dobimo otrok tudi nekatere protisovne, ki ga ščitijo v prvih tednih življenja, ko je še sam popolnoma brez obrambe pred različnimi boleznimi (ošpic, davice ind). Teh protisov otrok ne more dobiti v nobenem primeru, če nima materinega mleka.

Danes nimamo več nekdanjih dojilj. Ker pa je za nekateri dojenčke (nedonošenčke, slabotne, težko bolne) žensko mleko nujno potrebno in ga od matere ne morejo dobiti, je nujno posebno v zdravstvenih ustanovah vedno na razpolago dovolj materinega mleka. To se zbira v posebnih zbiralnicah (laktarij um). Tu oddajajo žene, ki imajo preveč mleka za lastnega otroka, mleko tudi za druge.

Za naše matere ne velja izgovor »ni časa«. Z zakonom je urejeno, da lahko hrani otrok do 4 mesece v starosti pri prosti. Na delu je samo polovico delovnega časa, tako da je njemu otroku potreben vmes najmanj več en obrok, ki ga dobi iz stekleničke. Za naše razmere je priporočljivo, da dojijo do šestega meseca oziroma do enega leta, če dobiva otrok vmes že od 5. meseca dalje zelenjavo in druge dodatke.

Glede na vse te prednosti, ki smo jih omenili, se bo mati, ki želi, da bo otrok do bro uspeval, da bo krepak in odporen proti boleznim, odločila za dojenje.

Včasih pa dojenje ni mogoče. Vzrok je lahko na materini strani. Pri materini pomanjkanje mleka vdrte bradavice, težje splošno obolenje, vnetje dojke itd. Tu di pri otroku so včasih motnje zaradi katerih ne more piti prsih; nepravilnost pri razvoju nosu, ust in splošna slabost. Nedonošenček včasih nima toliko moči, da bi sesal ali pa nima tako imenovanega »sesalnega refleksa« in mora dobiti hrano po cevki naravnost v želodec. Če pa še pomislimo, da je način prirodnega hranjenja mnogo bolj preprost kot kuhanje vseh kašic in »papic«, bomo pač odločili zanj.

Po M. Dr. S. Simonetti

Ormož
TUDI UČENCI SO PROSLAVILI
JUBILEJ ZK, SKOJ IN SINDIKATOV

Ob jubileju ZKJ, SKOJ in sindikata je ormoški odbor za proslavo razpisal nagradni natečaj za najboljšo, leposlovno nalogo in likovno delo. Sodelovali so učenci sedmih šol. Napisali in izdelali so 32 sestavkov in 12 likovnih del. Komisija je nagradila 19 izdelkov. Za literarne naloge so bili nagrajeni učenci iz: OS Ivajnkovci: Majda Hanžel, tretji razred (3); Vida Cagran (4); OS Kog: Slavica Perc (3); Darka Orešnik (4); Alenka Curin (5); OS Runeč: Emil Trop (4); Majda Rajb (5); OS Tomaž: Terezija Verdinek (8); OS Središče: Tone Prosnik (8); OS V. Nedelja: Sonja Prejcar (7); OS Miklavž: Vlado Cimerman (4); Franc Kolarič (6); Tita Koren (7).

Za likovna dela so sprejeli

nagrade učenci iz OS Miklavž: Slavko Horvat (6); Stanka Zemljič (7); Marjan Gerič (2); OS V. Nedelja: Slavko Pintarič (8); Frančiška Horvat (7); Drago Roškar (6); Osnovni šoli V. Nedelja in Miklavž sta poslali največ izdelkov.

Komisija je ugotovila, da so bili vsi izdelki dobri. Nagrade v enaki vrednosti bodo d-bilo vseh 19 učencev. Prispevale so jih družbenopolitične organizacije. Nagrade so podelili na zaključnih svečanostih ob koncu šolskega leta.

Pripravljeni odbor se zahvaljuje vsem učencem za sodelovanje, učiteljem pa za pomoč. Eno od najboljših nalog objavljamo.

ZR

Reik Aloklin:

Zeleni rodster

(Nadaljevanje)

Ob 10. uri sta že sedela pri Plavem lotosu. Dekle je srebrala svojo pijačo skozi slamnico. Donald jo je med tem zaneseno opazoval. Visoka frizura je še poudarjala njen lep vrat brez vsakega nakita, le dvoje srebrnih uhanov je elegantno padalo na vsaki strani. Ob četrtna dvajset najst je dobil telefonski poziv.

— Tu Jerome! — se je javil glas z druge strani žice. Z Beti te čakava pri Ricu. Prinesel sem ti denar, ki ti je manjkal, da si boš lahko kupil avtomobil.

— Za vruga. Jerome, pa si res podoben polžu. Medtem, ko sem te čakal, me je že tudi minilo veselje, da bi avto sploh kupil. Zmečkal sem prospekt, in šel, potem pa — pomisli — je prišlo dekle s pravim, pravatim zelenim rodsterjem.

— Si zdaj z njo skupaj? — je vprašal Jerome.

— Da, Jerome in imenitno se počutim.

Jerome je zaklical v slušalko:

— Sto strel, pusti to dekle, Donald, če se nisi že preveč zagledal vanjo.

— Nemogoče, Jerome, — je odgovoril veselo Donald.

Po enajsti uri se je že težko držal na nogah, vendar ga to ni motilo. Rodster je stal pod nekim drevesom, nekje na cesti v okolišju, ki ga ni dobro poznal. V varstvu temne sence je ljubil neznano dekle, a bil je preveč pod učinkom alkohola, da bi mogel čutiti pravo zadovoljstvo. Petnajst minut pozneje je prišla luči in si popravila lasje.

— Pozno je že — je rekla — Ali mi boste plačali s čekom ali imate pri sebi dovolj denarja? Petindvajset dolarjev, prosim.

— Kaj, — je vzkliknil Donald. — Ali ste ob pamet? 20 dolarjev, zakaj? Ali sem vas jaz povabil?

— Veliko ste popili — je reklo dekle suho. — Telefoničarji ste vendar, da me boste čakali pred Ricem z rdečim cvetom v roki. Kako je mogoče, da se tega ne spominjate?

— Ne, dekle, — je razjarjen zavpil Donald. — Cvet sem vzel iz vaze samo iz stare navade.

— Bežite, no!

Hotel je odpreti vrata, pa ga je zadržala. Poskušal se je otresti, a dekle je bilo trezno in dosti močno. Tedaj so iz nenada blisnile avtomobilske luči in neki avtomobil se je ustavil poleg njiju.

— Ali je kaj narobe? — je vprašal neznani voznik.

— Noče plačati, je reklo dekle.

Ceprav pijan, se je Donald vendarle domislil, da je vendar ves čas za njima vozil nek avtomobil, a ju ni prehitel. Ves čas so ju od zadaj razsvetljevali reflektorji,

ko pa sta se ustavila pod drevesom, so nenadoma ugasnili. Uganil je igro, a bilo je prepozno. Dve neprijetnosti sta se zgrnili nad njim in moral je, ne da bi dosti premišljeval, izveči iz žepa denarnico.

Ob sedmih zjutraj je pozvonil pri Jeromu. Odprla mu je še vsa zaspana Beti in se mu ljubeznivo nasmehnila.

— Niste videli prav zdravi, Donald — je rekla. Sinoči sva vas dolgo čakala pri Ricu. Jerome vam je prinesel denar.

— Naj ga kar obdrži, — je bridko odgovoril Donald. Moji prihranki so šli. Avtomobil bom kupil kdaj pozneje. In če bom kdaj kupil avto, to prav gotovo ne bo rodster.

— Skoda, Donald, je nežno rekla Beti. — Vem, kako ste si ga želeli. Potem se je skrivnostno nasmehnila in mu šepnila na uho: — Vseeno bi si lahko kupil avto. Jaz sama sem dovolj prihranila, da vam lahko posodim.

— Nočem vašega denarja, Beti, je rekel.

— Ampak, prosim vas, Donald.

Pogledal jo je. Bila je v spalnici srajci živo rumene barve. Še vsa skušana je spominjala na štirinajstletno deklico. Prvič je opazil, da je Beti tudi nenavadno lepa. Pri tej misli se je nasmehnil. Ujel jo je nežno za roko in ji rekel:

— Hvala, Beti, zares ste čudoviti!

Po M—rz
KONEC!

ŠE NEPREBAVLJENI OCVIRKI PRI UREJANJU MESTA

V pretekli številki smo pogledali po mestnih vpadnicah, ki morajo biti med najbolj urejenimi predeli vsakega mesta. Zal smo le po eni, to je iz mariborske strani, prišli od studenčnega do dravskega mostu in ocvirkov je bilo že čez rob za en obrok.

GRANITOVCI NA ŠPORTNIH IGRAH GRADBINEV

Letošnje športne igre gradbincev so bile v Mariboru. Udeležili so se jih že četrtič zapored tudi člani kolektiva Granit iz Slovenske Bistrice.

Njihovo letošnje zastopstvo je bilo skromnejše, kot so njihove možnosti. Zato so sklenili, da bodo na naslednje igre, ki bodo prihodnje leto v Trbovljah, poslali številnejše zastopstvo. Razen tega so tudi sklenili, da bodo priprave temeljitješe kot letos.

Na letošnjih igrah so tekmovali v strelstvu in šahu. Strelke so v močni konkurenci dvanajstih ekip zasedle solidno peto mesto. Pri posameznikah se je najbolje izkazala Breda Iršič, ki je zasedla šesto mesto. Strelci so bili med 35. ekipami 22. Janez Trs pa pri posameznikih šestnajsti.

Solidni so bili tudi šahisti, ki pa so se razigrali šele v drugem delu tekmovanja in pokazali, koliko veljajo. Zasedli so sedemnajsto mesto. —b

Verjetno ste že tudi vi hodili od dravskega mostu, mislim takole počasi in opazovali okoli sebe. Zato boste prav gotovo rekli, da je ta del urejen. Kar je res je res. Lepe luči, ki so posebno privlačne ponoči, so v okras parku, mestu. Lepo je urejen del parka pred razstavnim pavilijonom. Lep je tudi vizez na bencinsko črpalko, še posebej pa na železnico s cveticami okoli. Prav tako je urejen manjši park, vse do železniskega prelaza. No, kje so ocvirki? boste vprašali. Kot ste

ka, vtis je silno malomarnega gospodarja. Nedvomno bi komunalna našla za vse to kak drug primeren prostor.

Pri tem človek nehote pomisli na ponudbe velikih trgovskih hiš, ki se že dolga leta borijo za lokacijo za gradnjo trgovskih poslopij v Ptuj. Zakaj jim ne prodamo tega in podobnih prostorov? Sedizali bi večje trgovske lokale, uredili okolico, mesto pa bi postalo trgovsko središče. Poleg tega, da bi imeli ob vpadnicah red in čistočo, ptujskim in okoliškim potrošnikom ne bi bilo več treba kupovati v Mariboru stvari, ki jih ptujске trgovine nimajo, ali le redkokdaj dobijo. —b

Skrajno zanemarjen prostor ob mestni vpadnici nasproti bencinski črpalki.

videli, smo na poti gledali le na desno. Nismo se ozrli na fasado minoritskega samostana nasproti bencinske črpalke. Omet je odpadel na večji površini zelo visoke stene. Viazno zidovje bode v oči. Nekateri menijo, da viazni zidi niso vsega krivi, da omet odpada. Baje so bili daljša poškodovani strešni žlebovi. Takoj za zgradbo minoritov je ob cesti, se pravi le nekaj sto metrov od poti številnih turistov, dvorišče, skladišče, shramba, drvarnica, peskovnik, smetišče, odpad... ograjen ob cesti strani z... ne vem če lahko imenujemo to ograjo, razobešeno žično mrežo, tu in tam pritrjeno na cementne stebre. Na ograji ni vrat. Na dvorišču, ali kako bi že imenovali ta prostor, stoji večja lesena lopa, verjetno skladišče, a ne preveč varno, saj so večja vrata razbita in tako gledajo na cesto. Za to stavbo so stanovanja v katerih ne more biti prijetno. Majhna okna, vrata... v starem zidovju... Pred stanovanji se suši perilo. Ali ne bi kazalo tega podreti in postaviti tu, ob mestni vpadnici sončna in za ljudi primerne stanovanja? Morda bi bilo prav, da bi Komunalno podjetje, ki uporablja dvorišče in »huto«, če je že zadolženo za red v mestu, pospravilo in vsaj malo uredila vse tisto, kar je najti na dvorišču. Tam ležijo kocke, kamenje, gramoz, prazni bencinski sodi, plužna deska, drva, dotrajane avtomobilske gume. Skrat-

Osmi razred cirkovške šole na izletu v Budimpešti

Osnovna šola v Cirkovcah prednjači v mnogih ozirih. Ima delavno učiteljstvo z ravnateljem Lojzeto Knafelcem na čelu. Pred nekaj dnevi je bil konec šolskega leta in — morda ne boste verjeli — osmi razred te šole je šel na šolski izlet k Blatnemu jezeru in v glavno mesto Madžarske, Budimpešto. Morda ne bodo ti šolarji nikoli več videli prelepe Budimpešte. Videli smo jo, ko smo bili še otroci, bodo rekli.

Ze s pripravami na izlet je imel ravnatelj Knafelc mnogo skrbi in poti od pisarne do pisarne. Vsak šolar je moral imeti osebno izkaznico, Madžari tako zahtevajo. Slike so bile kmalu narejene, potem je bilo treba na matični urad po izkaznice, potem na notranjo upravo po potne liste itn.

Vseh izletnikov — šolarjev je bilo 32 in še učiteljstvo — nekaj nad 40 jih je bilo. Odpeljali so se s posebnim avtobusom. Vsak šolar je imel s seboj 50 dinarjev, ki so jih

na meji zamenjali za madžarske forinte. Na izletu so imeli prelepe vreme; bilo je po dežju. Izletniki so se v Blatnem jezeru kopali in kalezili po mili volji. Zvečer so se pripeljali v Budimpešto. Večerja, prenočišče s kopalnicami. Vse je bilo baje tip top. Drugi dan so si izletniki ogledali mesto: dva muzeja, kraljevski grad in še marsikaj. Uslužbeni v gostiščih so bili z izletniki zelo prijazni. Naši so se z njimi sporazumevali, kakor so pač mogli. Nekateri uslužbeni so znali tudi malo nemški. Eden je znal hrvaščino, ki se je naučil. Rekel je: Volim vašo Jugoslavijo i Tita.

Zelo so bili otroci zadovoljni z obedom. Od 50 dinarjev, ki so jih menjali na meji v forinte, jim je ostalo še precej teh forintov. Zanje so si kupovali razne spominek in pisali svojim domačinom tudi razglednice.

Letošnji izlet bo ostal absolventom osemletke v Cirkovcah v lepem spominu.

V. K.

KINO

GORISNICA

6. julija 1969 švedski film STRELJAJ PRVI, FRED!

KIDRIČEVO

5. in 6. julija italijanski film NA SODU SMODNIKA; 9. in 10. julija angleški film MODESTY BLUISE;

TOMAŽ PRI ORMOŽU

6. julija francoski film FANTOM;

ZAVRC

4. julija jug. film NA PIRNATIH LETALIH; 6. julija španski film LEPA LOLA.

SLOVENSKA BISTRICA

3. julija francoski film TIGER IMA RAD SUROVO MESO; 4., 5. in 6. julija ameriški film Z ZAVEZANIMI OČMI; 8., 9. in 10. julija italijanski film RINGO IN NJEGOVA PIŠTOLA.

PTUJ

3. julija t. l. ameriški film ODPADNIK PRERIJE; 4., 5. in 6. julija ameriški film SONČNI KRALJI; 7. in 8. julija ameriški film MESTO BREZ USMILJENJA; 9. julija it.-fran. film SINOVI TARASA BULJBE.

NOVOSTI IZ BEOGRADA

V proizvodnem programu vozil z motorjem v zadnjem delu vozila, tovarna NSU zavzema eno vodilnih mest v ZR Nemčiji. Zaradi podobnosti s princem IV in 1200 (prvotnim 1100) ga večina uvršča med vozila srednjega razreda. Njegova moč je nad povprečjem ostalih vozil s 1000 kubiki. Pospeški so celo v

bratih na minuto in sicer 7 MKg. Vozilo doseže zadovoljivo hitrost 130 km/h. Poraba pa ni pretirana, saj po tovarniških podatkih porabi le 7 l na 100 km.

NSU ima v svojem proizvodnem programu še NSU spider, NSU princ 4, NSU 1000 C NSU tt, NSU t t S, NSU 1200 c, NSU RO 80, z

območju vozil s prostornino 1500 cm³.

Karoserija je samonosna, nanjo so pritrjena kolesa. Spređaj so trikotno obešena vodila, oprta na vijajčne vzmeti ter prečni stabilizator. Zadaj so prečni obesi, prečna vodila in vijajčne vzmeti. Sunke dušijo teleskopski blažilniki. Mehko dobro ublaženje vzmeti nudi pod vsemi pogoji dobro lego na cesti. Vozilo je nevtralnno, le občutljivo na bočni veter. Na meji, ko se vozne lastnosti menja, jo, mu spodnašna zadek. To spodnašanje je lahko obvladati pri ne pretirani vožnji skozi ovinko z odvzemanjem ali dodajanjem volana. Volan spada k pozitivnim lastnostim NSU 1000. Je natančen in zelo lahkoten. Le pri parkiranju zahteva malo več moči. Izvedba je z zobato letvo. Rajdni krog je 9,9 metra. Za normalno ceno je opremljen z bobnastimi zavorami, ki so učinkovite in se ne pregrevajo.

Vozniku in sopotniku sta na voljo udobna sedeža. Naslonjala lahko premikamo v tri različne položaje. Vozilo je udobno za štiri odrasle osebe. Instrumenti so pregledni, z vozniškega sedeža voznik lepo vidi skrajne točke vozila. Zračenje v vozilu, kakor tudi gretje, je zadovoljivo.

Motor je zadaj in poganja zadnji kolesi, je zračno hlajen. Postavljen je pravokotno na vzdolžno os vozila, ne povzroča prevelike hrupa. Prostornina je 996 cm³, premer batov ima 69 mm dvag pa 66,6 mm. Kopresijsko razmerje ima 7,5:1. Največja moč, ki jo doseže pri 3500 obratih v minuti je 48 KM/SAE. Največji vrtilni moment pa doseže pri 2500 o-

Wankelovim motorjem.

Pri nas sestavlja in prodaja NSU Vogošče pri Sarajevu.

Tekst in foto: Jože Galun

Vaše zdravje

Reakcija na zdravila

Preobčutljivost na zdravila, ki se pojavlja v obliki koprivnice, postaja vse bolj pogosto zaradi tega, ker je uporaba ozioroma zloraba zdravil v svetu zelo razširjena.

Spremembe nastajajo na koži preobčutljivih ljudi potem, ko je prišlo v njihov organizem določeno zdravilo. Danes povzročajo vedno več zdravil nezaželjene pojave. Ti so posledica kemične strukture medikamentov in alergičnega načina reagiranja organizma nanje.

Značilno je, da alergične oblike reagiranja organizma ne prenehajo takoj po prenehanju uporabe zdravil, temveč trajajo še nekaj časa. So navadno generalizirana (pojavi se torej po vsem telesu) in redkeje lokalizirana na del telesa (na roke ali obraz).

Pojavljajo se kot vnetje kože, rdeče pike ali rdečkaste pege. Vešah so podobne spremembam na koži, kot se pojavijo pri kozah, vendar ni temperatura. Vešah reagira telo na jed ali luminal z mehurji na koži.

Najpogosteje povzročijo te pojave salicilati (acetisal in piramidol) ter kinini, bizmut in arsenobenzolski pripravki, pa tudi barbiturati. Prokain in penicilin lahko povzročita šok s smrtnim izidom. Podobno je z različnimi vrstami serumov, streptomycinom in sulfamidi. Morfin in larkaktil povzročata alergijo in preobčutljivost na sončne žarke.

Dr. J. V.

Vitamini in koža

Medicina dobro ve, da imajo vitamini velik pomen pri negi kože, ker nastanejo v telesu zaradi njihovega pomanjkanja velike spremembe.

Od zdravstvenega stanja, bolezn, starosti in človekove telesne konstrukcije je odvisno, koliko vitaminov potrebuje njegov organizem. Vitamini so nujno potrebni za razvoj in obstoj našega organizma, kljub temu, da je množina, ki jo potrebuje, precej majhna. To količino regulira sam organizem vsakega človeka in sicer glede na starost, način življenja, delo itd.

Do pomanjkanja vitaminov v našem organizmu in zaradi tega tudi v koži, pride lahko zaradi pomanjkljive, nepravilne in enolične prehrane. Toda vzrok za to ni samo v prehrani, vzrok je lahko tudi kaka bolezen ali motnja v prebavnem traktu, ki preprečuje našemu telesu, da bo iz hrane črpal dovolj potrebnih vitaminov.

Spremembe na koži pa nas vseeno lahko opozorijo, da se koža brez vitaminov osuši, o-vene, postane mlahava, mišice se raztegnejo in lasje začnejo izpadati. Vse to skupaj daje obrazu utrujen videz. Mnogo žena se pritožuje zaradi utrujenega videza in so zaradi tega nezadovoljne, pri tem pa niti ne pomislijo, da bi lahko bil vzrok v neredni in enolični prehrani. Nekatere sploh ne marajo jesti, druge nečesto večerjati, da bi si ohranile lepo postavo. Taka neredna prehrana pa se kaže tudi na kakovosti kože.

Naše gospodinjice in druge žene napačno mislijo, da je vitaminska hrana draga in zaradi tega nedosegljiva. Najdražje sadje in zelenjava sta res najokusnejša, toda vsakdanje sadje je najbolj zdravo in najbolj bogato z vitamini. Bistveno za naš organizem in kožo je, da imamo v dnevni prehrani največ kateregakoli svežega in surovega sadja in zelenjave. Pozimi in spomladi, ko nastopi pomanjkanje svežega sadja in zelenjave je zelo pametno piti razne sadne sokove.

Do sedaj poznamo naslednje vitamine: A, B, C, D, E, F, G, H, I, K, L, P in nekatere podskupine teh vitaminov. Vsak vitamin ima svoje posebne lastnosti in določeno delovanje. Bolezni in motnje, ki nastanejo zaradi njihovega pomanjkanja v organizmu, poznamo pod skupnim imenom avitaminozo.

VITAMIN A. Če v organizmu primanjkuje vitamina A, postane koža suha in spokana in se na njej pojavijo mozolji, lasje izgubijo lesk, začnejo izpadati, prezgodaj siveti in nohti se lahko lomijo. Veliko vitamina A je v korenju, solati, špinatu, rumenjaku, maslu in ribjem olju.

VITAMIN B. Na koži se pojavi rdečica, otrdi, ker je suha, odmirajo mišice, ker iz-

gubijajo trdnost in elastičnost — vse to zaradi pomanjkanja vitamina B. Koža ni več napeta in postane mlahava. Na ustnicah in jeziku se pojavijo razpoke in lahko tudi izpadejo lasje. Kvas je zelo bogat z vitaminom B, prav tako tudi jajca, žito, mleko, zelenjava, fižol in ribja jetra.

VITAMIN C. Je važen za svežino kože, ker regulira življenjske funkcije kožnih celic. Najdemo ga v limoni, pomaranči, mleku, zelenjavi in zrelem sadju, posebno pa v sveži papriki.

VITAMIN D. Regulira kalcij in fosfor ter je zato zelo važen za otroke in starčke, ker jim zaradi pomanjkanja tega vitamina postanejo kosti mehke in neodporne. Zobje

se jim kvirajo in lasje izpadajo. Najdemo ga v ribjem olju, rumenjaku, maslu, kvasu.

VITAMIN E. Je potreben za rast las, nahaja se v žitnih lani, maslu in rumenjaku. Vitamine uporabljamo v kozmetični industriji v njihovih preparatih za nego las, zob, in to v obliki krem, tekočin in past.

Najboljša nega pa je kljub temu narava, zato se moramo paziti in ponavljamo in poudarjamo, paziti moramo na pravo prehrano z zadostno količino svežega sadja in zelenjave, ker samo iz hrane dobimo vitamine in organizem vse potrebne hranljive snovi in tamine. Tako negovana koža bo ostala dolgo sveža, zdrava in lepa.

KUHARSKI RECEPTI

DUŠENO KORENJE

750 gr korenja, 40 gr masla, sol, nekoliko sladkorja, 5 gr jedilnega škroba, sesekljan peteršilj.

Mlado korenje okrtačimo, starejše korenje pa ostrgamo in narežemo na rezine ali rezance. Na razstopljeni masli ga hitro prepražimo, zalijemo s približno 1/3 l vode ali juhe, dušimo do mehkega pri slabi vročini in začnimo s soljo in sladkorjem. Nato jed zgostimo z jedilnim škrobom, ki smo ga zmešali z mrzlo vodo, potresemo s peteršiljem in ponudimo.

SVETLA GOBOVA OMAKA

1/2 svetle osnovne omake, 150 do 200 g gob 20 do 30 g masla. Gobe očistimo, operemo in zrežemo na male koščke ali jih sesekljamo. Tako pripravljeno dušimo na maslu do mehkega in jih zmešamo s segreto omako. Ponudimo jih poleg jajčnih in mesnih jedi, rib, perutnine in testenin.

Recept za svetlo OSNOVNO omako:

25 g masla, 35 g moke, 1/2 l mesne juhe, sol.

Na razstopljenem maslu svetlo rumeno popražimo moko. Med neprestanim mešanjem polagoma dodajamo hladno ali mlačno juho. Na

NOGOMETNI TURNIR NA PRAGERSKEM

Nogometni klub Opekar Pragersko pripravlja za 22. julij, ob dnevu vstaje slovenskega naroda, večji nogometni turnir. Udeležile se ga bodo ekipe Boča, Osankarice, Rač, Slivnice in domačini.

Pokroviteljstvo nad turnirjem bo prevzel občinski odbor ZZB NOV, ki bo predal zmagovalni ekipi prehodni pokal. Nogometaši v Pragerskem želijo, da bi postal njihov turnir tradicionalen.

-b

majhnem plamenu jo do prekuhamo 10 minut. Najboljšo okus s soljo in po želji precedimo.

TEMNA GOBOVA OMAKA

Uporabimo isti recept za pripravo svetle gobove omake, toda namesto svetle omake uporabimo pol svetle osnovne omake. Poleg jajčnih in mesnih jedi kuhane ribe in perutnine mesnih cmokov in testenin.

KRIVEC

— Vi ste krivi — grozi fer pešcu, ki ga je pravilno prevel na križišču.

— Mislim, da ne morete liti krivde na me, saj že kot deset let vozim avto.

— Če je besega o tem, že več kot štirideset let pešim — odgovori pešec.

TELEVIZIJSKI GLEDALCI BODO LAHKO VIDELI ASTRONAVTA KO BOSTA HODILA PO MESECU

Televizijski gledalci bodo lahko videli ameriške astronave, ki bosta stopila na mesečev površino ter po n hodila.

NASA — uprava za vesoljske raziskave ameriške vlade misli, da bo vsak telesni prebivalec Zemlje lahko direktno opazoval zgodovinski pristanelek na Luni. Televizijske mreže v Evropi, Aziji, Južni Ameriki se pripravljajo na sprejem in posredovanje svojim gledalcem poletov te 16. julija t. l., pristanelek astronava na Luni ter povzetek vesoljske ladje 24. julija.

Televizija bo prenašala vanje vesoljcev na Mesec 2 uri in 40 minut začeti 16. julija ob 07.12 uri po našem času.

Tretji dan

(Nadaljevanje)

Obrnil je obe slamnati bali slišal, kako se je zunaj ustala. Potem je odprla vrata, hišo vstopila ter za svojimi hrbtno zaprla vrata.

«Halo,» je dejal. Obrnila se in postavila puško v kot pri vratih.

«Tokrat je samo steklenica piva,» je dejala, «morali pa bi že obiti kave.»

V poltemi je bil njen obraz ob njegovem. Videl je majhne kapljice potu na njenih nosicah ter opazil, da se ta hip obrz ne bi mogla nasmejniti. Zaznamost, mu je nekaj reklo. Nastavil je steklenico piva na tla in pil in čutil njeno roko na svoji. Ni se ganil in njena roka je ostala na njegovih. Zdelo se je, da se njene svetlosive oči tiso in mračijo. Z usti se je izkrcnil njenega zapestja in hišo je potegnila roko proč.

«Moj oče je prejel telefonski klic,» je dejala.

«Posvaril sem vas,» je dejal. «Kaj jo je za roko, ki pa je sebi ni odtegnila.»

«V hudičevu klanju boste zašli,» je dejal in per poljubil njeno zapestje. Z usti precej daleč je bilo slišati las, ki je klical njeno ime.

«To mi je zdaj vseeno,» je dejala tiho in skoraj strogo.

«Poslušajte, Gill,» je dejal, «zato se morate vrniti v hišo.» «Kaj je pri zidu pri zabitem klanju in strmela skozi razpoke deski. Preveč kosmat sem, si mislim, da bi se lahko kaj bolj približal njenemu obrazu.»

«Tam prihaja že policijski avto,» je dejala, «sedaj vas ne morem pustiti samega.»

Vzel je puško, napel oba pecljina in s konicami prstov šel na robu nabojev. Svinčenke, si je mislil. Stopil je k njej in s konicami spono napravil luknjo v deski, tolikšno, da je lahko potegnil njo porinil cev puške. Potem je videl svetlorjave škornje in belih policistov prihajati iz senca dreves in ustrelil en naboj pred njune noge. Zemlja je praznila kvišku. Noge so pri padcu izgubile v grmovju. Pričel je na streljati iz krita. Dve krogli sta razcefrali deske v smeri sklednja. Potegnil je dekle na tla. Potem je slišal tulče moški glas: «Ne streljajte, moja hči je v sklednji. Kaj ste popolnoma zoreli?»

«Sedaj me pa prav nič več ne skrbi, da niste obrtiti,» je dejala tiho na tleh. Dojel je vonj njenih las, njenih ustov kakor vročici. Policisti so prenehali streljati. Tudi očetov glas je utihnil.

«Poslušajte, Gill,» je dejal, «odpeli boste vrata, jih pokliči in potem šli k njim. Ne bodo imeli poguma streljati na vas. Nič treh minut ne rabim, da se vrnem tam zadaj eno od desek, nato izginem v reki. Najbolje je, da ves čas glasno govorim z njimi. V vodi se bom takoj potopil. Moram se izmuzniti. Nekaj časa bom plaval, potem pa se bom izgubil v trstju. Ne morete me več iskati.»

Med balami slame, ki so ležale vsehprek, je poljubljaj njeno lase, čelo, njen obraz.

«Na starem mestu, Nick,» je dejala Gill, ko sta se dvignila. Sezul je svoje čevlje. Gill pa je odprla vrata, nekaj zaklicala, jih ponovno zaprla in medtem od zunaj slišala govorjenje. Nick je nastavil spono na steno in razmaknil dve letvi, tako daleč, da se je lahko stisnil skozi. Potem je zdrknil v reko, se potopil ter v svetlozeleni vodi plaval proti toku. Na površje se je dvignil pri prvih grmih trstike in v tem trenčku daleč zadaj slišal strel iz pištole. Globoko je vzdihnil, se potopil in pod vodo odplaval še dalje.

Proti jutru je slišal udarce vesel. Skril se je v trstju, kajti te noči ni zatisnil očesa. Še preden se je čoln pokazal iz megle, je slišal klicati svoje ime. Saj sem izgubil razum, si je besen dopovedoval. Še enkrat je Gill glasno poklicala. Zarenčal je, stisnil zobe. Čoln se je bližal.

«Nick,» je zaklicala, «kje pa ste? Odgovorite vendar! Vse je v redu. Mož je vse priznal. Mož, ki je ukradel vaš avto in z njim ubil tujca, je ranjen in je vse priznal. Moj oče je prej dobil obvestilo iz mesta.»

Dvignil se je iz čepčega položaja, stopil na prsto in ji pomahal. Potegnil je njen čoln v trstje in Gill je skočila ven k njemu. Dejala je: «Prinesla sem vam vroče kave, Nick.»

«Kateri moški in zakaj je ranjen?»

«Zločinec,» je odgovorila. «Nocoj so ga zgrabili policisti, ko je vlamljaj v banko. Potegnil je pištolo, toda policisti so bili hitrejši. Leži v jetniški bol-

nišnici ter je vse priznal. Da je ukradel voz in z njim povozil nekdanjega pajdaša, ki ga je že leta in leta iskal in zasledoval. Iz maščevanja. Več pa tudi jaz ne vem.»

«In od kod to vaš oče ve?»

Nasladilo alkohol

Alkohol štejemo med hru-meče strupe. Cezmerna količina alkohola, zavžita v kratkem času, povzroča naglo zastrupitev z alkoholom — pijanost. Razlikujemo tri stadije pijanosti:

1. stadij: popuščanje pazljivosti, ker pijanost bromi možgansko skorjo, vedrina in zgovornost, splošna sproščenost, bahavost, večja potreba po zaupanju, slabše nadzorstvo nad samim seboj, otežena možnost osredotočenja zmanjšana reaktivnost, omejitve vidnega polja. V tem stadiju najdemo 0,1—1‰ (odtisovek) alkohola v krvi. Tak človek je že nevaren za promet. Ta stadij opitosti najdemo pri možu, ki tehta 75 kg, še dve uri po tem, ko je popil liter piva ali 1,5 kozarca groga (mešanice kropa, ruma in sladkorja) ali pol steklenice rizlinga.

2. stadij: hromitev je čedalje hujša, jezik se zapleta, hoja je že negotova, opotekajoča, gubi so štorasti, pozornost in razumnost zamegljeni, nagoni se izdvijajo po milih volji. Pogostni so razbur-

«Od policijskega inšpektorja v mestu. Sedaj morate z menoj nazaj. Mar ne želite malo vroče kave?»

«Ne,» je dejal hripavo. Niso bili samo rokavi vlažni, ko jo je potegnil k sebi.

Sedela sta drug ob drugem na naplavljenem drevesnem deblu in on je v kratkih močnih požirkih srebala kavo, medtem ko je ona prižgala dve cigareti in

mu eno od obeh ponudila.

«Pogumno deklet ste.»

«Pa vendar ste imeli srečo, Nick.»

«Oboje je točno.»

«Kaj bi pomagal ves pogum, Nick, če bi bila tvoja smola močnejša?»

«Prav imaš, Gill, sedaj se peljem s teboj nazaj.»

neprestane zlorabe alkohola telesno, duševno in socialno škodo. Ljudje zelo različno prenašajo alkoholne pijače. Kdor po navadi dolgo pije, prenese več kot vzdržan človek. Toda tudi brez pijanosti povzročita zloraba alkohola hude okvare: kronično vnetje žrela in želodca, okvare na sreč, žilju, ledvicah in jetrih, živčna vnetja (tresenje, negotovost, hromitev), duševne motnje (od slabega spomina in otopelosti do pijanske omračenosti), duševno in npravnstveno propadanje (delomirnost, lažljivost, omahljivost, spolne zablode in prestopki, kazniva dejanja in priložnostne kraje do hudega nasilstva.) Alkohol prizadene verjetno tudi plodnost.

Trditev, da alkohol napolnjuje bolnišnice, jetnišnice, bolnišnice za duševno bolne in javne hiše, nikakor ni prehuda.

KRONIČNA ZASTRUPITEV Z ALKOHOLOM je nasledek dolgotrajnega pijančevanja. Pijanec ima zaradi

Letni dopust in rekreacija

Danes velja kot dober letni dopust tisti, ki omogoči fizično in duševno rekreacijo.

Vendar je treba paziti na to, da je obojega toliko, kolikor to ustreza konstituciji in zdravstvenemu stanju dopustnika.

Temeljna zahteva koristnega dopusta je sprememba kraja bivališča in vsakdanjega okolja.

Za fizični del rekreacije na dopustu se je treba pripraviti vnaprej. Mišice bodo postale bolj čvrste s primerno gimnastiko, z daljšimi sprehodi in z usmerjeno športno aktivnostjo.

Biti fizično aktiven v času dopusta ne pomeni samo »sprehajati se kot turista«, povsod si nekaj ogledovati ter se zanimati za znamenitosti, hoditi v gore, plavati in veslati itd. Pomembna je sprememba klime, predvsem temperature in vlažnosti zraka. Na letnem dopustu je treba spremeniti hrano: obroki bi naj bili lažji, vsebovali bi naj več ribjega mesa, sadja in zelenjave, pečenega mesa...

Po prihodu v kraj dopusta je treba nekaj dni za prilagoditev. Od tretjega dne dalje se organizem navadi na nov način življenja. Sele tedaj je treba zahtevati od njega določene obremenitve, vendar takšne, ki ne bodo ogrozile zdravstvene kondicije. Takrat je možno več pešati, plavati ali veslati. Toda pri prvih znakih utrujenosti je treba s tem prenehati in počivati.

Dr. J.V.

V okviru medsebojnega poslovskega sodelovanja

KREDITNA BANKA PTUJ

in

KREDITNA BANKA MARIBOR

razpisujeta

svoj skupni XIX. nagradni natečaj za vse vlagatelje vezanih dinarskih in deviznih sredstev

110 NAGRAD

V zvebanje bodo vključeni tisti vlagatelji in lastniki deviznih računov, ki bodo do 31. OKTOBRA 1969 vezali svoje prihranke od 1.000 din dalje nad eno leto. ZA VSAKIH 1.000 DIN VEZANE VLOGE POSEBNA ŽREBNA ŠTEVILKA! Za vezano vlogo prejmete višje obresti, vključeni ste v stalna nagradna zvebanja, hkrati pa ste zavarovani za vse primere nezgod.

HRANILNE VLOGE SPREJEMAJO:

KREDITNA BANKA PTUJ

osrednja poslovna enota Lackova 5 v Ptujju in eksp. KIDRIČEVO

KREDITNA BANKA MARIBOR

osrednja posl. enota Cafova in ekspoziture: Mestna hranilnica Maribor, Maribor Tabor, Gor. Radgona, Lenart in Ormož

Hranilne vloge za obe banki sprejemajo tudi POSTE

Jon Kreigh

Maščevanje nad novinarjem

(Nadaljevanje)

Beef je bil odličen bokсар. Bil je čudovit fant. Njegova žena je bila prava lepota. Imela sta enega otroka, čudovito deklico, za katero bi dal vse na svetu. In sedaj: Beef ne pozna niti lastnega brata. Revez je, ki se mu vsi smejejo.

In kdo je vsega kriv? Novinar Walt Maning, povezan s sindikatom.

Ustavili smo se. Izstopil sem v Longe Ailendu in v nekaj minutah sem prišel do Maningovega stanovanja.

Ko sem prišel do njegove vile, je bil že mrak. Tako se mi ni bilo potrebno bati, da bi me kdo opazil. V njej sem bil že prejšnji dan. Bila je prazna, zato sem imel dovolj časa, da si vso ogledam do ponatankosti.

V njej je živel Maning popolnoma sam. Imel ni niti avtomobila.

Najprej sem vilo obšel in se prepračil, ali nima Maning kakega obiska. Ko sem se prepračil, da je sam, sem se vrnil k glavnim vratom in pozvonil:

— Maning me ni prepoznal. Res je, da sva se od sedaj srečala samo nekajkrat, preden sem odšel iz mesta. Toda od takrat je porasla moja teža za celih dvajset kilogramov. Razen tega sem kratko ostrizen in nisem, kot nekoč, nosil obleke po zadnji modi.

Vstopil sem zraven njega v avlo, zaprl za seboj vrata in pozdravil:

— Zdravo, Maning!
Pogledal je okoli sebe kot človek, ki pričakuje od obiskovalca, da mu bo presejal.

— Kaj želite? me je vprašal glasno s povišanim glasom. Imel sem občutek, kot da želi samemu sebi dati korajžo. Odidite!

Bil je visok možak približno tako kot jaz. Toda v zadnjih letih je izgubil tisto moč, ki sta jo izžarevala njegova postava in pogled. Videti je bilo, da mu lasje že močno izpadajo, a njegovo okroglo lice je bilo podobno gobi. Ko si ga gledal, si imel vtis, da bi ga lahko s enim udarcem poslal na oni svet.

Nasmehnil sem se in udaril z roko po torbici, ki sem jo nosil in rekel:

— Veseli me, da sem vas našel samega, gospod Maning. Tako se bova lahko v miru pogovorila.

Poizkušal je izostriti svoj pogled, toda ni mu uspelo. Bil je zelen od strahu:

— Poslušajte, prijatelj, je dejal. Ne vem, kaj hočete, oziroma kaj prodajate, želim samo eno: »Tam so vrata in na svidenje.«

— Se spominjate Beef Beilija?

— Beefa, da, da. Vsekakor se ga spominjam, kaj je sedaj z njim?

— Kolikor vem, se nahaja v zelo težkem stanju.

— Kaj res?

— Prav tako tudi njegova žena in hčerka. Vse skupaj je zelo hudo.

— A tako, pravite, da gre vse po zlu... In vi? Pobirate zanj in družino miloščno?

— Nikakor ne, na kaj takega nisem niti pomislil. No, če ste me že spomnili...

Pogledal je proti telefonu. Takoj odidite, sicer bom primoran poklicati policijo! se je zadr. Stopil je proti te-

lefonu, toda sledil sem mu. Ustavil se je.

Beef Beilli sedaj nobenega več ne prepozna, sem mu rekel. Preveč so ga tolkli, Maning. Ne more se spomniti niti svoje žene in otroka. Vlačil se po Osmi aveniji in prosi miloščine.

Maning me je pazljivo gledal, kot da se je hotel spomniti od kod me pozna.

(Prihodnjič dalje)

KAM NA DOPUST?

Pred štirimi leti, ko so bile priprave za uvedbo reforme v polnem teku, so mnogi turistični delavci opozarjali na črne dni, ki pretijo domačemu turizmu. Bilo je precej napovedi, da bo reforma prizadela domačega turista, ki ne bo več imel kaj iskati na morju, ker da bo to rezervirano za tujce z dolarji.

Danes pa vidimo, koliko so bile te napovedi napačne. Vsi, ki živijo od turizma, pravijo: domači turist je najboljši, vedno dobrodošel gost. Ob morju skoraj da ni hotela, ki ne bi domačemu turistu nudil raznovrstnih olajšav, posebej pred ali po glavni sezoni.

VSİ NUDIJO POPUSTE

Razumljivo je, da prometna podjetja niso ignorirala teh želja po afirmaciji domačega turizma ter so vsa odobrila vsaj minimalne popuste za potovanje na dopust.

Poleg tradicionalnega popusta 25 %, ki ga nudi železnica, je uvedla letos udobne brzovlake za potovanje na dopust. Avtobusna podjetja odobravajo na linijah proti morju popuste 15 do 20 %, če kupijo potniki tudi povratno karto.

Podoben popust nudi tudi JAT celo na šestmesečni brezobrestni kredit. Popust JAT je celo večji, ker je cena za prevoz otrok do 4 let samo 10 % normalne cene, za otroke od 4 do 12 let pa 50 % normalne cene.

Mnogo ljudi pa bo odšlo na dopust z osebnimi avtomobili. Za to skrbijo cestna podjetja. Ceste proti morju so sicer več ali manj urejene, slabše pa je, če bi se turist iz Slovenije napotil v notranjost države, kjer marsikje prav sedaj v največjem zaletu popravljajo ceste. Bo prihodnje leto bolje?

ZZ

Želite shujšati?

Res želite shujšati? No, potem se predvsem veliko gibajte, sprehajajte in ukvarjajte se z lahkimi športi. Pazite tudi na redno prebavo. Važno pa je, da se odpoveste sladkim in mastnim jedem ter testeninam. Morda vam bo pomagal naslednji jedilnik za ves teden; dovolite, da vam ga napišemo.

Petek: zjutraj — skodelica čaja, prepečene z malo masla; popoldne — skodelica čiste mesne juhe, 100 g kuhane ribe, rezina koruznega kruha, pol glave zelene solate in srednje veliko jabolko; zvečer — 100 g kuhane ribe, dva krompirja z limono, kozarec soka in kak sadež.

Sobota: zjutraj — skodelica mlečne kave, 2 koščka rženega kruha; popoldne — solatna plošča (250 g paprike, 3 krompirji, pol glave zelene solate, kuhana špinata, drobnjak); zvečer — košček prepečenca z maslom, skodelica kave.

Nedelja: zjutraj — skodelica šipkovega čaja, prepečenec z maslom; popoldne — čista kurja juha, kos kurjega mesa, zelena solata, trdo kuhano jajce; zvečer — jogurt z rezino rženega kruha.

Ponedeljek: zjutraj — skodelica mlečne kave, dva koščka prepečenca; popoldne — 200 g špinata, dva kuhana krompirja, krožnik solate z limono, tanka rezina kuhanega govejega mesa; zvečer — krožnik solate in rezina koruznega kruha.

Torek: zjutraj — skodelica šipkovega čaja z limono, rezina rženega kruha; popoldne — 200 g belega kurjega mesa

ali teletine, krožnik zelene solate; zvečer — rezina koruznega kruha, tanko namazana surovim maslom, sveža paprika.

Sreda: zjutraj — trdo kuhano jajce, skodelica kave, zina koruznega kruha; popoldne — kozarec soka, jajce, drobnjak, rezina rženega kruha; zvečer — kozarec posnetega mleka ali jogurt, jajce in zina koruznega kruha.

Četrtek: zjutraj — skodelica slezovega čaja z limono, ržen kruh z malo surovim maslom; popoldne — pol glave zelene solate, jogurt in 100 g sadja.

PROMET MOTORNIH VOZIL PREK MEJE

V prvih štirih mesecih prestopilo našo državno mejo 3.262.389 avtomobilov, kar je za dva odstotka več kot v istem času lanskega leta. V teh avtomobilih je bilo skoraj 10 milijonov potnikov, kar je za 7 % več kot lani v istem času.

Povečanje je torej preiskromno, vsekakor pa manjše, kakor so bile napovedi.

DOHODKI IN IZDATKI ZDA V TURISTIČNE NAMENE

Turisti iz ZDA so porabili v tujini lani 3900 milijard dolarjev, tuji turisti v ZDA pa so porabili 2000 dolarjev. To je sporočil sekretariat trgovine vlade ZDA.

HOROSKOP HOROSKOP HOROSKOP

OVEN
od 21. marca
do 20. aprila

RAK
od 23. junija
do 22. julija

TEHTNICA
od 23. sept.
do 22. oktobra

KOZOROG
od 21. dec.
do 20. januarja

Vaše neverjetne dogodivščine se bodo končale tako, da jih boste še dolgo pomnili. Včasih ni dobro, da si prehter, vsaka stvar je za nekaj dobra!

Vaša samozavest je ponovno malo porasla. Ste v dilemi, kaj narediti. Dobro premislite, odločite se za ekonomičnejšo pot. V nedeljo pride star znanec!

Bodite pazljivi pri sklepanju poslova. Naglica vam utegne škoditi. Ko se boste vračali domov, skočite mimogrede k sosedu, boste nekaj izvedeli. Obisk.

Sprememba zraka je bila ristna, toda zaradi posledic le ni izplačalo. S svojim zdravjem boste nekoga pritegnili, ki že dalj časa občuduje.

BİK
od 21. aprila
do 20. maja

LEV
od 23. julija
do 22. avgusta

SKORPLJON
od 23. oktobra
do 22. nov.

VODNAR
od 21. januarja
do 20. februarja

Presenečeni boste. S tovariši boste nekemu lepo ponagajali. Spori okrog denarja bodo še nekaj časa trajali. Ne hodite preblizu, da se ne opečete.

Se v tem tednu se vam bodo opravičili za izrečen neupravičen sum. S starši bodo nastale manjše komplikacije, ki jih boste lepo izgladili. Denar pride!

Kreganje v sosedstvu naj vas ne vznemirja, čeprav se tiče tudi vas. V službi ste po dolgem času zopet dobre volje. Preveč radi objubljate.

Malodušnost ni koristna, človek pa lahko zapelje na stranjo. Srečanje v nedeljo bo za vas močno pamembno. V torek boste previdni v prometu.

DVOJČKA
od 21. maja
do 22. junija

DEVICA
od 22. sept.
do 23. avgusta

STRELEC
od 23. nov.
do 22. dec.

RİBİ
od 20. februarja
do 20. marca

Eden od članov družine se je malo potepal. Ni bilo dobro, da ste ga pustili samega. »Pipo miru« boste pokadili, toda kaj, ko vaju čaka nov prepriček.

Vaš ugled v službi se bo še nekoliko povzpela. Z denarjem bodo nastale težave, zato bodite previdni pri izdatkih. Novo poznanstvo vas bo sprostito.

V življenju vse mine. Tako bodo prešle tudi težave, ki so nastopile pred dnevi. Večkrat varate samega sebe, to ni dobro, predvsem za moza vaših let.

Nedeljski vikend vam bo pripravljal prinesel dobre koristi. Bodite pazljivi do vsega, še polovice, da ne bo užaljeno. Dopust bo vesel.

ŠE JE ČAS
za oskrbo z lignitom-

**za
soncem
greje
najceneje
velenjski
lignit**

do zime pridobi
na kvaliteti!

RUDNIK LIGNITA VELENJE

Sedma žrtev ga je izdala

Stanislav Modzelewski je eden največjih zločincev v Evropi. Bil je, sedaj ga ni več. Pred kratkim so ga na Poljskem obesili. Skromna žena za morilca sedmih žensk.

Vse žene Galkovega, predmestja Lodža na Poljskem, so se v velikem loku izogibale nekaj ženi. Dve od njih so bile ubite na izredno okruten način.

Elizabeta Stražinska, sedemnajstletna, simpatična rjavolaska je imela ta večer popolnoma druge misli. Njen fant, perspektivni advokat, se je odločil, da jo predstavi svojim staršem. Ob sedmih zvečer bi moral priti po njo. Zakurakala je v park in šla po stezi, ki je vodila ob kanalu, polnem umazane vode. Za seboj ni videla moža v črnem, ki je gledal za njo iz grma. V zadnjem trenutku je zaslislala šum. Bilo je že prepozno. Dobila je močan udarec po glavi. Ko je ponovno odprla oči je bilo njeno prvo vprašanje moža, ki sta se sklanjala nad njo.

— Kaj se je zgodilo z mano?
— Nekdo vas je udaril po glavi in vas hotel zadaviti, je dejal inšpektor Sarek. Ali nam lahko opišete napadnika?

Odkimala je z glavo. Inšpektor pa je gledal v kosa žice, ki je bil tesno ob njenem vratu. Bil je kos navadne električne žice, ki so jo našli že večkrat okoli vratu različnih žrtev.

Prvi napad je bil 29. julija 1952 na Jožefo Pelčak. Bila je napadena od zadaj. Postala je žrtev sadista. Nekdo jo je najprej ranil v

vrat, jo pretepel in nato še zadavil s kosom električne žice.

Nekoliko tednov kasneje je bila zadavljena druga žrtev. Petindvajset let stara Marija Kalinowska. Bila je zadavljena, zabodena in kosti so ji na nekaj mestih gledale ven. Že pri prvem umoru je bil inšpektor Sarek prepričan, da gre za morilca-sadista.

Triindvajsetga februarja 1953 je bila napadena Zofija Balahovska. Toda, uspelo ji je, da se je napadalcu iztrgala in poklicala na pomoč. Napadalec je poizkušal pobegniti, toda sprehajalci so ga ujeli. Njegovo ime je bilo Stefan Linijeviski. Končno je bil ujet vampir, ki ga je neumorno iskala vsa policija. Teden dni pred prvim umorom je prišel iz kaznilnice, v kateri je bil zaprt zaradi mladoletniških izpadov.

Žene so si dejale: »Sedaj se lahko zopet svobodno sprehajamo...«

Tako si je dejala tudi dvajsetletna Tereza Podzoba. Domov bi morala priti okoli šestih. Toda ob sedmih zvečer je še vedno ni bilo doma.

Oče je bil nervozen. Odločil se je oditi ji naproti. Ko se je približal tkalnici, v kateri je hčerka delala, je najprej zagledal na livadi njeno torbico. Nekaj korakov naprej se mu je nudil strašen prizor: hčerka je ležala v luži krvi. Vampir iz Lodža je bil torej še vedno na svobodi. Stefan Linijeviski ni torej vampir, ki ga iščejo. Kdo je potem pravi morilec?

Nikdo ni našel v tako kratkem času odgovora na to vprašanje, ko so v bližini železniške postaje v Galoveku našli truplo 24-letne Helene

Kotakowske. Strah pred vampirjem se je razširil po vsem Lodžu. V naslednjih nekaj mesecih je bilo napadenih še deset žena, dve med njimi so bile ubite.

Policija je podvojila, potrojila straže in budnost. Toda storilca niso ujeli. Verjetno je zaslutil, da so mu na sredi. Inšpektor Sarek je po tem dejal, da bo verjetno spremenil okolje. Imel je prav.

Dvanajst let kasneje, v jeseni leta 1967 je bila žrtev vampirja 87-letna Marija Gazek, ki je živela v majhni sobici. Našli so jo v kopalnici. Obleka je bila strgana, okoli vratu je imela žico.

Njena hčerka Antonija je pomagala policiji, da je prišla na sled zločincu.

Cisto slučajno je nekoga dne presenetila v kuhinji 38-letnega Stanislava Modzelewskega, ki je rezal kos električne žice. Dobro ga je poznala. Že d v eeti ndmf poznala. Že dve leti in pol je bil pri njih podnajemnik. Po poklicu je bil šofer mestnega podjetja Snaga.

Pregled njegove sobe je dal izredne rezultate: v majhnem zaboju so našli vse izrezke iz časopisov, ki so pisali o šestih seksualnih zločinih neznanega storilca v Lodžu. Neverjetno: »Bil je resnični vampir iz Lodža.«

Obtoženi ste za uboj sedmih žena in še za pet ostalih, katere ste poizkušali ubiti, je dejal 24 ur kasneje policijski kapetan Kazimir Varšavski Modzelewskemu, ko so ga pripeljali k njemu v pisarno.

Nekoliko je okleval, prede je odgovoril. Potem je počasi, jokajoč dejal:

— Nič nisem imel proti tem ženam. Toda kadarkoli bi katero od njih udarjal ali

ubijal, se mi je zdelo, da ubijam in mučim svojo mater.

Poizvedovanja so pokazala, da je bila mati Modzelewskega kronična pijanka, ki je pogosto pretepeala svojega sina ter ga puščala lačnega.

Ko se je letos januarja pojavil pred sodiščem v Lodžu, so dobili obvestilo iz bolnišnice:

Stanislav Modzelewski je duševno popolnoma zdrav in lahko odgovarja za svoja dela.

Obsodba ni mogla biti drugačna kot: krivi!

Za uboj Marije Gazek je bil obsodjen na smrt. Toda to obsodbo so ponovili še šestkrat, za vsako njegovo žrtev posebej. Končna obsodba je bila: smrt na vešalih.

Rezervirano za Lujzeka

Dober den drogi Prieki no fsi drugi, ki se na toli guč vün razmitel!

Ja, najprej se van moren lepo opravišiti zavofo toga, ke je v zodiš števiki moj rezervirani kot osta prozen no sen ba zavofo toga od enega molega zvestega broica precik za vüha pocukani. Ja, pa vete, ke se mi je zgodfo! Najbrž še se van sploh ne seja, ke sen moga po strogen nalogi moje ta store na lici mesta spakirati culico no oditi za tleden dni na kopaje v »vejkko mlako«, kak totemi nalema Jadranskemi morji tüdi provime.

Vse blo lepo no romantično, drugo sma se na friško zatreskala eden v ovega, na smrt pa me je razočorala naša jugoslovanska železnica. Da bi se z Nico kak najbolj udobno pelala do Splita, sma si v Marprogi rezervirala prvi razred, pričelna za toli hee skoro pet jurfo več, kak je normalno no lepo no udobno zlekjena zaspančkala do Zagreba. Tü naji je naenkrat prestaza ne preveč višuden glas: »Diži se, prebačite se u drugi razred, ova kola nam trebaju za drugu relacija.« Na pul zasponi sen si najprej zmisla, ke sen pri sidalkih, no da je to povele za jutranjo gimnastiko. Na veko sem odprja oči no vida, ke nega heca. Potniki so pobirali svoja šila no kopita no se drngali v nabito pune vagone drugega razreda. Fse do Splita sen sta na eni nogi no nadno v pekel prekleja železničare, vagono no železniške glazje no se pri mlhen bogeci zaklicja, ke ne do jugoslovanskim železnican niti dinara posojita, za kerega zaj na ves glas fehtajo. Zadošti so me ofrnali za pet jurfo, no zadosti so mi potniki v tisten drengi pohodili moje kureče oči na nogah.

En pensionist, ki ima 30 jurfo penzije, mi provi: »Na lehek način sen si zračuna, ke mo lehko zaj vsoko nedelo v mesci poja jaz no moja familija samo eno resnično. Kmete pa še dale žilimo s sramotnimi cenami za deset dek mesa. Zalostno pa se, prodajo živine.

Lujš, že zaj ti odpovedujem vabilo na otvoritev hotela no bazena. Ven, ke samo s krompiron ne bo zadovoljen, za meso pa mi moja ploča ne nese. Nafsezdjo pa do otvoritve tak še najbrž letos sploh neče prišo. Hotel do že do kraja zbutali, meli pa do vajeke telove s stručna kadrom, ki bi moga, kak se to šika, obvodati enih por tujih jezikov. Pa tüdi naše küharce še ne vejo peči kobilice, pužof no optičih nog, ki so vosebna specialiteta za tuje turiste — damučini pa tak neme mlne penez, ke bi lehko hodili na pitje no žretje v hotel.

DOPISNIK OJŠTER JEZIK IZ ORMOŽA PIŠE:

Pozdrolveni kolega Lujžek! Iz Ormoža ti sporočan žalostno novico. To enkrat sen se na potlja v ormoško mesnico no

Drobni nasveti

■ **KOMARJEV PIK.** Takoj po piku kanemo na pičeno mesto malo salmiaka, proti srbenju pa drgnemo kožo z mentolovim špiritom. Če pa koga komarji posebno radi pikajo, naj jemlje tablete vitamina B. Vitamin B ima poseben vonj, ki ga je čutiti tüdi na koži in je komarjem neprijeten.

■ **SVEŽE MLEKO.** Mleko zavremo takoj, ko ga dobimo, nato pa hitro ohladimo, ohlajenega pokrijemo in postavimo na hladno. V vročih dneih postavimo posodo s prekuhanim mlekom v večjo posodo, v kateri večkrat menjamo mrzlo vodo. Lahko pa mleko nalijemo v čiste steklenice, jih zamašimo in postavimo v mrzlo vodo, ki jo menjamo, ali jih ovijemo z mokrimimi krpani, katere prav tako večkrat zmočimo.

■ Ko boste kuhale cvetačo, denite v vodo tüdi košček limonine lupine. Cvetača bo ostala lepo bela.

sen si na prvi pogled misla, ke drži mesor v rokah tombofske korte, tejkjo nekšnih listekof je drža v rokah, no jih vesa gor na meso. Pita sen, če so to tombofske korte, pa mi je mesor odgovora: »Stric, vete zaj pa ste se prekleto zmotili, malo smo po meseka področili, no vesime nove cene.« Pogledna sen si tiste številke, no me je skoro božji žlak fšesna po glavf. Če ne bi hitro malo baldriana povoha, bi se to čista zavgivno zgodilo. Teletina — govedina najbolj štihli po dvataukštristu dinarof, pučekovina taužntsedemstudedeset... Teletina je razklasificirana v šest razredof, govedina v osen, pučekovina pa v sedem: to ti je vse ocejene od roglof, glečlof pa do repa. Če bi hteja vse štikle do podrobnosti poznati, bi moga iti čista zavgivno za dohtarja ali pa za tirarca štundirati, da pa bi se na tote astronomiske cene vün spozna, pa bi moga biti čista zavgivno diplomirani ekonomist. Ne ven, kaj bi radi dosegnoli s totimi cenami, mistin pa si, ke bi nas radi privadli na krompir, kisto repo no na druge viške našega do kraja zafupanega kmetijstva.

En pensionist, ki ima 30 jurfo penzije, mi provi: »Na lehek način sen si zračuna, ke mo lehko zaj vsoko nedelo v mesci poja jaz no moja familija samo eno resnično. Kmete pa še dale žilimo s sramotnimi cenami za deset dek mesa. Zalostno pa se, prodajo živine.

Lujš, že zaj ti odpovedujem vabilo na otvoritev hotela no bazena. Ven, ke samo s krompiron ne bo zadovoljen, za meso pa mi moja ploča ne nese. Nafsezdjo pa do otvoritve tak še najbrž letos sploh neče prišo. Hotel do že do kraja zbutali, meli pa do vajeke telove s stručna kadrom, ki bi moga, kak se to šika, obvodati enih por tujih jezikov. Pa tüdi naše küharce še ne vejo peči kobilice, pužof no optičih nog, ki so vosebna specialiteta za tuje turiste — damučini pa tak neme mlne penez, ke bi lehko hodili na pitje no žretje v hotel.

Bodi lepo pozdrolveni in se kaj zmisli na bogega Ormožanca, ki živi pri krompiri no kisten zelji.

Drogi Ormožanec!
Resen si se mi v podni molega pregrešnega srca zamisla, ke boš moga zmajšati obrok mesa no se skoro v celoti preusmertv v prežvekovolca najbolj cenelih kmetijskih pridelfkof. Ne ženi si toga preveč k sreji, saj do drugji, ki majo vejkše ploče od noji, zavolo toga pojeli tüdi tisto meso, ki si ga mija več nema moga privoščiti. Da pa bi povečali odkupne cene za živino, ki lo redijo kmetlje, pa se je tüdi ne za hoti, saj hi se te kmetom preveč zbojša jihov srački no gazelki štandart.

Opoveda si mi povabile na otvoritev hotela no ormoškega bazena. To me nije preveč prizadelo, saj sen že tak naprej veda, ke s toga letos še neče nič preveč zvgivnega. Bazen do, kak zgleda, zamakali še do drugega poletja, hotel pa se tüdi more malo posičiti, ke se nebi koki turist prehlada.

Te pa srečno no drugi tleden več. Lepo pozdrolveni Marjanec iz Avstrije — pismo de objavile no drugi tleden.

Vaš Lujžek

